

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

ЗА ГОДИНУ КОЈА ЈЕ ЗАВРШИЛА 31. ДЕЦЕМБРА 2025.

САДРЖАЈ

	Страна
Одговорност за финансијско извјештавање	1
Извјештај независног ревизора	2 - 4
Извјештај о финансијском положају	5
Извјештај о добити или губитку	6
Извјештај о свеобухватној добити	7
Извјештај о промјенама у капиталу	8 - 9
Извјештај о новчаним токовима	10 - 11
Напомене уз финансијске извјештаје	12 - 86
1 Основне информације	
2 Основа за припрему	
3 Значајне информације о рачуноводственим политикама	
4 Аранжман валутног одбора	
5 Класификација и мјерење фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза	
6 Управљање финансијским ризицима	
7 Готовина у страним валутама	
8 Депозити код иностраних банака	
9 Специјална права вучења у ММФ-у	
10 Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	
11 Монетарно злато	
12 Дужнички инструменти по амортизованом трошку	
13 Остала имовина	
14 Некретнине и опрема	
15 Нематеријална имовина	
16 Остала улагања	
17 Новчанице и кованице у оптицају	
18 Депозити банака	
19 Депозити Владе и осталих јавних институција	
20 Резервисања	
21 Остале обавезе	
22 Нето каматни приходи	
23 Нето приходи од накнада и провизија	
24 Нето реализовани добици / (губици) од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	
25 Нето (губици) / добици од курсних разлика	
26 Нето умањења вриједности на финансијску имовину	
27 Остали приходи	
28 Трошкови особља	
29 Административни и остали оперативни трошкови	
30 Трошкови производње новчаница и кованица	
31 Расподјела годишње нето добити	
32 Капитал	
33 Новац и новчани еквиваленти	
34 Трансакције са повезаним лицима	
35 Ванбилансни депозити	
36 Чланство БиХ у ММФ-у	
37 Домаћи платни систем и систем за поравнања	
38 Догађаји после датума извјештавања	

ОДГОВОРНОСТ ЗА ФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Управа Централне банке Босне и Херцеговине је одговорна за припрему годишњих финансијских извјештаја у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине и Међународним стандардима финансијског извјештавања.

Управа је одговорна за досљедну примјену одабраних рачуноводствених политика, доношење разумних и увјерљивих просуђивања и процјена и за вођење одговарајућих рачуноводствених евиденција које у сваком тренутку омогућавају припремање финансијских извјештаја. Управа има општу одговорност за предузимање корака који су јој у разумној мјери доступни и за спровођење таквих интерних контрола које омогућавају очување имовине Централне банке Босне и Херцеговине, те спречавање и откривање превара и других неправилности.

Управни одбор је одговоран за одабир прикладних рачуноводствених политика које су усклађене са примјењивим Међународним стандардима финансијског извјештавања. Управни одбор разматра финансијске извјештаје и надгледа процес финансијског извјештавања Централне банке Босне и Херцеговине.

У функцији надгледања процеса финансијског извјештавања, Управном одбору помаже Ревизорски комитет који се састоји од три независна члана. Годишњи финансијски извјештаји се разматрају и одобравају од стране Управног одбора и подносе Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и Предсједништву Босне и Херцеговине.

Ови финансијски извјештаји за 2025. годину су ревидирани од стране независних ревизора Централне банке Босне и Херцеговине ERNST & YOUNG д.о.о. Сарајево и ERNST & YOUNG д.о.о. Београд и њихов извјештај је дат на странама од 2 до 4. Независни ревизори имају пун и неограничен приступ свим подацима и информацијама потребним за спровођење и разматрање ревизорских процедура.

Приложени финансијски извјештаји на странама од 5 до 86 су одобрени од стране Управног одбора 27. марта 2026. године.

др Јасмина Селимовић
Председавајућа Управног одбора
Гувернерка

Мелиха Смајлагић
Руководитељица Одјелења за рачуноводство и финансије

**Shape the future
with confidence**

Извјештај независног ревизора

Управном одбору Централне банке Босне и Херцеговине

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја Централне банке Босне и Херцеговине (Централна банка), који обухватају извјештај о финансијском положају на дан 31. децембар 2025., извјештај о добити или губитку, извјештај о свеобухватној добити, извјештај о промјенама у капиталу и извјештај о новчаним токовима за тада завршену годину, те напомене уз финансијске извјештаје, укључујући и значајне информације о рачуноводственим политикама.

Према нашем мишљењу, приложени финансијски извјештаји истинито и фер презентују финансијски положај Централне банке на дан 31. децембар 2025. и њену финансијску успјешност, те њене новчане токове за тада завршену годину у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

Основа за мишљење

Обавили смо нашу ревизију у складу са Међународним ревизијским стандардима (МРевС-има). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у нашем извјештају у одјељку о одговорностима ревизора за ревизију финансијских извјештаја. Независни смо од Централне банке у складу са Кодексом етике за професионалне рачуновође Одбора за међународне стандарде етике за рачуновође (ИЕСБА Кодексом) као и у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извјештаја у Босни и Херцеговини и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима и ИЕСБА Кодексом.

Вјерујемо да су ревизијски докази које смо добили довољни и примјерени да осигурају основу за наше мишљење.

Одговорности Управе, Управног одбора и Ревизорског комитета за финансијске извјештаје

Управа је одговорна за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са МСФИ и за оне контроле за које Управа одреди да су потребне за омогућавање састављања финансијских извјештаја који су без значајног погрешног приказа усљед преваре или грешке.

У састављању финансијских извјештаја, Управа је одговорна за процјењивање способности Централне банке да настави с временски неограниченим пословањем, објављивање, ако је примјењиво, питања повезаних с временски неограниченим пословањем и кориштењем рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања, осим ако Управа или намјерава ликвидирати Централну банку или прекинути пословање или нема реалне алтернативе него да то учини.

Управни одбор је одговоран за надгледање процеса финансијског извјештавања којег је установила Централна банка. У функцији надгледања процеса финансијског извјештавања, Управном одбору помаже Ревизорски комитет.

Shape the future
with confidence

Извјештај независног ревизора (наставак)

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина без значајног погрешног приказа усљед преваре или грешке и издати ревизорски извјештај који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је виши ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с МРевС-има увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати усљед преваре или грешке и сматрају се значајни ако се разумно може очекивати да, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с МРевС-има, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказа финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су dostatни и примјерени да осигурају основу за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказа насталог усљед преваре је већи од ризика насталог усљед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворења, намјерно испуштање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о учинковитости интерних контрола Централне банке.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створила Управа.
- закључујемо о примјерености кориштења рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања коју користи Управа и, темељено на прибављеним ревизијским доказима, закључујемо о томе постоји ли значајна неизвјесност у вези с догађајима или околностима који могу стварати значајну сумњу у способност Централне банке да настави с временски неограниченим пословањем. Ако закључимо да постоји значајна неизвјесност, од нас се захтијева да скренемо пажњу у нашем ревизорском извјештају на повезане објаве у финансијским извјештајима или, ако такве објаве нису одговарајуће, да модификујемо наше мишљење. Наши закључци се темеље на ревизијским доказима прибављеним све до датума нашег ревизорског извјештаја. Међутим, будући догађаји или услови могу узроковати да Централна банка не буде у могућности наставити с временски неограниченим пословањем.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Shape the future
with confidence

Извјештај независног ревизора (наставак)

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја (наставак)

Ми комуницирамо с онима који су задужени за управљање у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним ревизијским налазима, укључујући све значајне недостатке у интерним контролама које утврдимо током наше ревизије.

Данијела Мирковић, прокуриста

Ernst & Young д.о.о. Сарајево
Врбања 1 (SCC - Sarajevo City Center)
71000 Сарајево
Босна и Херцеговина

Сарајево, 27. март 2026. године

Тарик Алијагић, лиценцирани ревизор

Ernst & Young д.о.о. Сарајево
Врбања 1 (SCC - Sarajevo City Center)
71000 Сарајево
Босна и Херцеговина

Сарајево, 27. март 2026. године

Никола Рибар, партнер

Ernst & Young д.о.о. Београд
Владимира Поповића 8а
11070 Београд
Република Србија

Београд, 27. март 2026. године

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ

У хиљадама КМ	Напомена	На дан	
		31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
ИМОВИНА			
Готовина у страним валутама	7	557.531	525.980
Депозити код иностраних банака	8	5.968.038	6.786.228
Специјална права вучења у ММФ-у	9, 36	6.346	4.771
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	10	9.799.906	8.639.813
Монетарно злато	11	804.614	555.157
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	12	1.077.111	1.128.901
Остала имовина	13	19.229	18.461
Некретнине и опрема	14	46.647	48.451
Нематеријална имовина	15	569	912
Остала улагања	16	27.813	27.813
УКУПНО ИМОВИНА		18.307.804	17.736.487
ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ			
ОБАВЕЗЕ			
Новчанице и кованице у оптицају	17	8.538.481	7.959.215
Депозити банака	18	7.326.204	7.455.395
Депозити Владе и осталих јавних институција	19	689.339	860.083
Резервисања	20	18.194	13.119
Остале обавезе	21	189.622	250.492
Укупно обавезе		16.761.840	16.538.304
КАПИТАЛ			
Почетни капитал		25.000	25.000
Резерве		1.520.964	1.173.183
Укупно капитал	32	1.545.964	1.198.183
УКУПНО ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ		18.307.804	17.736.487

Напомене на странама од 12 до 86 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТИ ИЛИ ГУБИТКУ

У хиљадама КМ	Напомена	За годину која је завршила 31. децембра	
		2025.	2024.
Каматни приходи		364.315	461.179
Каматни расходи		(15.991)	(14.557)
НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ	<u>22</u>	348.324	446.622
Приходи од накнада и провизија		24.740	23.173
Расходи од накнада и провизија		(1.905)	(970)
НЕТО ПРИХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА	<u>23</u>	22.835	22.203
Нето реализовани добици / (губици) од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	<u>24</u>	1.360	(6.019)
Нето (губици) / добици од курсних разлика	<u>25</u>	(11.492)	6.794
Нето умањења вриједности на финансијску имовину	<u>26</u>	(418)	(2.482)
Остали приходи	<u>27</u>	3.494	1.353
ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ		364.103	468.471
Трошкови особља	<u>28</u>	(37.534)	(38.256)
Административни и остали оперативни трошкови	<u>29</u>	(9.558)	(9.724)
Трошкови производње новчаница и кованица	<u>30</u>	(5.373)	(5.272)
Трошкови амортизације	<u>14,15</u>	(4.271)	(2.619)
ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ		(56.736)	(55.871)
НЕТО ДОБИТ ЗА ГОДИНУ	<u>31</u>	307.367	412.600

Напомене на странама од 12 до 86 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О СВЕОБУХВАТНОЈ ДОБИТИ

У хиљадама КМ	Напомена	За годину која је завршила 31. децембра	
		2025.	2024.
НЕТО ДОБИТ ЗА ГОДИНУ		307.367	412.600
Остали свеобухватни (губитак) / добит			
<i>Ставке које су или које се могу накнадно пренијети у добит или губитак:</i>			
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит			
Нето промјена у фер вриједности током године	10	(23.533)	44.159
Нето промјена у резервацијама за очекиване кредитне губитке призната у добит или губитак током године	6.1.1. , 26	270	1.647
Рекласификација у добит или губитак од продаје дужничких инструмената	24	(1.360)	6.019
		(24.623)	51.825
Монетарно злато			
Нето промјена у фер вриједности током године	11	249.457	66.765
		249.457	66.765
Укупно остала свеобухватна добит		224.834	118.590
УКУПНО СВЕОБУХВАТНА ДОБИТ ЗА ГОДИНУ		532.201	531.190

Напомене на странама од 12 до 86 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ

У хиљадама КМ	Почетни капитал	Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте	Резерве фер вриједности за монетарно злато	Резерве за нерелизоване курсне разлике	Остале резерве	Генералне резерве (задржана добит)	Укупно резерве	Укупно капитал
Стање на дан 1. јануар 2025. године	25.000	45.354	140.295	4.628	31.300	951.606	1.173.183	1.198.183
Укупно свеобухватни (губитак) / добит за годину	-	(24.623)	249.457	-	-	307.367	532.201	532.201
Нето добит за годину (напомена 31)	-	-	-	-	-	307.367	307.367	307.367
Остали свеобухватни (губитак) / добит	-	(24.623)	249.457	-	-	-	224.834	224.834
<i>Нето смањење у фер вриједности дужничких инструмената</i>	-	(23.533)	-	-	-	-	(23.533)	(23.533)
<i>Нето повећања у резервацијама за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте призната у добит или губитак</i>	-	270	-	-	-	-	270	270
<i>Рекласификација у добит или губитак од продаје дужничких инструмената</i>	-	(1.360)	-	-	-	-	(1.360)	(1.360)
<i>Нето повећање у фер вриједности монетарног злата</i>	-	-	249.457	-	-	-	249.457	249.457
Пренос нето нерелизованих добитака по основу курсних разлика	-	-	-	-	-	-	-	-
Расподјела добити у буџет Босне и Херцеговине (напомена 31)	-	-	-	-	-	(184.420)	(184.420)	(184.420)
Стање на дан 31. децембар 2025. године	25.000	20.731	389.752	4.628	31.300	1.074.553	1.520.964	1.545.964

Напомене на странама од 12 до 86 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ (НАСТАВАК)

У хиљадама КМ	Почетни капитал	Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте	Резерве фер вриједности за монетарно злато	Резерве за нереализоване курсне разлике	Остале резерве	Генералне резерве (задржана добит)	Укупно резерве	Укупно капитал
Стање на дан 1. јануар 2024. године	25.000	(6.471)	73.530	-	31.300	787.941	886.300	911.300
Укупно свеобухватна добит за годину	-	51.825	66.765	-	-	412.600	531.190	531.190
Нето добит за годину (напомена 31)	-	-	-	-	-	412.600	412.600	412.600
Остала свеобухватна добит	-	51.825	66.765	-	-	-	118.590	118.590
<i>Нето повећање у фер вриједности дужничких инструмената</i>	-	44.159	-	-	-	-	44.159	44.159
<i>Нето повећања у резервацијама за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте призната у добит или губитак</i>	-	1.647	-	-	-	-	1.647	1.647
<i>Рекласификација у добит или губитак од продаје дужничких инструмената</i>	-	6.019	-	-	-	-	6.019	6.019
<i>Нето повећање у фер вриједности монетарног злата</i>	-	-	66.765	-	-	-	66.765	66.765
Пренос нето неререализованих добитака по основу курсних разлика	-	-	-	4.628	-	(4.628)	-	-
Расподјела добити у буџет Босне и Херцеговине (напомена 31)	-	-	-	-	-	(244.307)	(244.307)	(244.307)
Стање на дан 31. децембар 2024. године	25.000	45.354	140.295	4.628	31.300	951.606	1.173.183	1.198.183

Напомене на странама од 12 до 86 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

За годину која је завршила
31. децембра

Напомена 2025. 2024.

У хиљадама КМ

НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Нето добит за годину	307.367	412.600
Прилагођено за:		
Каматне приходе	<u>22</u> (364.315)	(461.179)
Каматне расходе	<u>22</u> 15.991	14.557
Нето умањења вриједности на финансијску имовину	<u>26</u> 418	2.482
Нето реализоване (добитке) / губитке од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	<u>24</u> (1.360)	6.019
Нето губитке / (добитке) од курсних разлика	<u>25</u> 11.492	(6.794)
Нето повећања у резервисањима	<u>20, 28</u> 6.029	11.300
Нето губитке / (добитке) од отуђења некретнина, опреме и нематеријалне имовине	15	(40)
Приход од дивиденди признат у добит или губитак	<u>27</u> (920)	(940)
Амортизацију	<u>14, 15</u> 4.271	2.619
Нето новчани токови од оперативних активности прије промјена на пословној имовини и обавезама	<u>(21.012)</u>	<u>(19.376)</u>

Промјене на пословној имовини и обавезама

Смањење орочених депозита код иностраних банака (Повећање) дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	628.105	123.704
Смањење дужничких инструмената по амортизованом трошку (Повећање) монетарног злата	(1.194.179)	(2.439.362)
(Повећање) остале имовине	51.813	51.359
Повећање новчаница и кованица у оптицају	-	(312.933)
(Смањење) / повећање депозита банака	(1.362)	(637)
(Смањење) / повећање депозита Владе и осталих јавних институција	<u>17</u> 579.266	394.107
(Смањење) / повећање осталих обавеза	(130.623)	370.874
Исплате по основу резервисања	(170.744)	107.185
Наплаћена камата	(818)	1.766
Плаћена камата	<u>20</u> (954)	(206)
Нето новац од оперативних активности	359.300	444.221
	<u>(14.559)</u>	<u>(13.271)</u>
	<u>84.233</u>	<u>(1.292.569)</u>

НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ

Приливи од продаје некретнина и опреме	-	40
Куповине некретнина, опреме и нематеријалне имовине	<u>14, 15</u> (2.139)	(3.806)
Примљена дивиденда	920	940
Нето новац од инвестиционих активности	<u>(1.219)</u>	<u>(2.826)</u>

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА (НАСТАВАК)

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра		
	Напомена	<u>2025.</u>	<u>2024.</u>
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ФИНАНСИЈСКИХ АКТИВНОСТИ			
Трансфер дијела годишње нето добити у буџет БиХ		(244.307)	(64.319)
Нето новац од финансијских активности		<u>(244.307)</u>	<u>(64.319)</u>
Нето ефекти умањења вриједности за очекиване кредитне губитке на новац и новчане еквиваленте		(366)	(397)
Нето ефекти курсних разлика на новац и новчане еквиваленте		(1.104)	699
Нето (смањење) новца и новчаних еквивалената		<u>(162.763)</u>	<u>(1.359.412)</u>
Новац и новчани еквиваленти на почетку године		<u>5.653.214</u>	<u>7.012.626</u>
Новац и новчани еквиваленти на крају године	<u>33</u>	<u>5.490.451</u>	<u>5.653.214</u>

Напомене на странама од 12 до 86 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Централна банка Босне и Херцеговине („Централна банка“) је врховна монетарна власт Босне и Херцеговине („БиХ“). Њено оснивање, организација и операције су дефинисани Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, Службени гласник БиХ, број: 1/97, 29/02, 08/03, 13/03, 14/03, 09/05, 76/06 и 32/07 („Закон о Централној банци“), који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, сагласно Општем оквирном споразуму за мир у Босни и Херцеговини („Устав БиХ“).

Централна банка је основана 20. јуна 1997. године и почела је са радом 11. августа 1997. године.

Централна банка послује преко Централног уреда, три главне јединице у Сарајеву, Мостару и Бањој Луци и двије филијале у Брчком и на Палама. Филијала Пале је под надлежношћу главне јединице у Бањој Луци.

Сједиште Централног уреда Централне банке је у Сарајеву, адреса Маршала Тита број 25.

Основни циљ Централне банке је да постигне и одржи стабилност домаће валуте (конвертибилне марке) тако што издаје конвертибилну марку (КМ) у складу са правилом валутног одбора. Правило валутног одбора, дефинисано Законом о Централној банци, подразумева да се КМ издаје само уз пуно покриће у слободно конвертибилним девизним резервама. Поред тога, Централна банка има обавезу да, на захтјев, без ограничења купује и продаје КМ за евро (EUR) по службеном девизном курсу у износу $1,95583 \text{ KM} = 1 \text{ EUR}$, који је одређен Законом о Централној банци.

Гарантована конвертибилност КМ и потпуно покриће монетарне пасиве конвертибилним девизним резервама по аранжману валутног одбора су примарни циљеви Централне банке. Све активности и операције Централне банке се предузимају како би се остварили законски постављени циљеви и задаци односно очувала монетарна стабилност у складу са правилом валутног одбора и нису ни у једном моменту усмјерени ка максимизацији профита.

Основни задаци Централне банке, дефинисани Законом о Централној банци, укључују:

- дефинисање, усвајање и контролисање монетарне политике БиХ путем издавања домаће валуте (конвертибилне марке) по прописаном девизном курсу уз пуно покриће у слободно конвертибилним девизним резервама;
- држање и управљање званичним девизним резервама Централне банке на сигуран и профитабилан начин;
- успостављање и одржавање одговарајућих платних и обрачунских система;
- издавање прописа и смјерница за остваривање дјелатности Централне банке, у складу са Законом о Централној банци;
- координацију дјелатности агенција за банкарство надлежних за издавање банкарских лиценци и супервизију банака;
- примање депозита од институција и јавних агенција БиХ, ентитетских институција и агенција и депозита од резидентних банака у циљу испуњавања захтјева за обавезном резервом;
- стављање у оптицај и повлачење из оптицаја домаће валуте, укључујући новчанице и кованице законског средства плаћања, придржавајући се строго правила валутног одбора;
- учествовање у раду међународних организација које раде на јачању финансијске и економске стабилности кроз међународну монетарну сарадњу;
- заступање БиХ на свим међувладиним састанцима, тијелима и организацијама по питањима монетарне политике и другим питањима која су у њеној надлежности.

У оквиру својих овлаштења, утврђених Законом о Централној банци, Централна банка је потпуно независна од ентитета, јавних агенција и било којих других органа у извршавању својих циљева и задатака.

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (НАСТАВАК)

Кључно руководство Централне банке чине два тијела: Управни одбор и Управа.

У складу са Законом о Централној банци, сва овлаштења која нису специфично дата Управном одбору додјељују се гувернеру. Гувернер је предсједавајући Управног одбора и предсједавајући Управе.

Управу Централне банке поред гувернера чине три вицегувернера, које именује гувернер уз одобрење Управног одбора. Управа оперативно руководи пословањем Централне банке.

Током 2024. и 2025. године, укључујући и период до датума издавања ових извјештаја, чланове кључног руководства Централне банке чине:

Управни одобр

др Јасмина Селимовић	предсједавајућа (од 3. јануара 2024. године)
др Радомир Божић	члан
др Данијела Мартиновић	чланица
др Мирза Кршо	члан (од 3. јануара 2024. године)
др Дарко Томаш	члан (од 3. јануара 2024. године)

Управа

др Јасмина Селимовић	гувернерка (од 3. јануара 2024. године)
мр Ернадина Бајровић	вицегувернерка (до 31. децембра 2024. године)
др Емир Куртић	вицегувернер (од 1. јануара 2025. године)
др Жељко Марић	вицегувернер (до 15. августа 2025. године)
мр Томислав Иванковић	вицегувернер (од 1. јануара 2026. године)
мр Марко Видаковић	вицегувернер (до 28. фебруара 2026. године и од 20. марта 2026. године)

Ревизорски комитет процјењује свеукупну адекватност и ефективност процеса финансијског извјештавања Централне банке, врши преглед финансијских извјештаја прије њиховог разматрања и одобрења од стране Управног одобра, као и надзор процеса спољне ревизије годишњих финансијских извјештаја и процеса избора независних ревизора Централне банке. Надзорне функције Ревизорског комитета подразумевају и надзор оквира управљања ризицима и система интерних контрола, надзор функције усклађености пословања и надзор функције интерне ревизије.

Током 2024. и 2025. године, укључујући и период до датума издавања ових извјештаја, чланове Ревизорског комитета Централне банке чине:

Ревизорски комитет

др Елвир Чизмић	предсједавајући (до 31. децембра 2024. године)
др Дијана Ђавар	чланица (до 31. децембра 2024. године)
др Васиљ Жарковић	члан (до 28. фебруара 2025. године)

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ

2.1. Изјава о усклађености

Финансијски извјештаји Централне банке припремљени су у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања („МСФИ“), објављеним од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде („ОМРС“).

Ови финансијски извјештаји су припремљени на основу претпоставке о временској неограничености пословања.

Више информација о условима у окружењу у којима се одвијало пословање Централне банке у 2025. години, а који су значајно утицали на исказана стања имовине, обавеза, прихода и расхода Централне банке је објављено у [напомени 3.13.](#)

2.2. Основа за мјерење

Ови финансијски извјештаји су припремљени примјеном обрачунске рачуноводствене основе и користећи историјски трошак као основу мјерења, изузев за сљедеће значајне позиције:

Позиција	Основа мјерења
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	фер вриједност
Монетарно злато	фер вриједност

2.3. Функционална и извјештајна валута

Финансијски извјештаји Централне банке приказани су у монетарној јединици БиХ коју представља КМ. Све финансијске информације су заокружене на најближу хиљаду (уколико није другачије наведено).

2.4. Промјене у рачуноводственим политикама и објављивањима

2.4.1. Промјена рачуноводствене политике

Централна банка је усвојила нову рачуноводствену политику којом се детаљно уређује рачуноводствени третман реализованих и нереализованих компоненти финансијског резултата у складу са Законом о Централној банци. Нова рачуноводствена политика је донесена у циљу обезбјеђења релевантнијег и поузданијег приказа законски препознатих реализованих и нереализованих компоненти у финансијском резултату Централне банке и унапређења транспарентности финансијског извјештавања, уважавајући принципе финансијске стабилности и очувања капитала Централне банке.

Промјеном рачуноводствене политике је дефинисано разликовање нереализованих и реализованих курсних разлика на начин да:

Реализоване курсне разлике су курсне разлике које настају као разлика између курса по којем је извршена трансакција (куповни, продајни или промптни девизни курс) и средњег курса Централне банке на датум трансакције, укључујући курсне разлике које настају по основу конверзије једне стране валуте у другу.

Нереализоване курсне разлике су све остале курсне разлике које настају превођењем монетарних позиција у страном валути у КМ по средњем курсу Централне банке на датум извјештавања.

Промјена рачуноводствене политике је примијењена од 1. јануара 2025. године. Рекласификација приказаних износа за 2024. годину у [напомени 25](#) није извршена јер промјена рачуноводствене политике није значајно утицала на износе нереализованих и реализованих курсних разлика у 2024. години. Промјена рачуноводствене политике није имала утицај на укупан износ приказаних курсних разлика у 2025. и 2024. години и на износ финансијског резултата за 2025. и 2024. годину и исти су у потпуности упоредиви у извјештајним годинама.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.4. Промјене у рачуноводственим политикама и објављивањима (наставак)

2.4.2. Расподјела годишње нето добити односно алокација годишњег нето губитка Централне банке

Промјеном рачуноводствене политике, додатно су прецизирана законска правила за расподјелу годишње нето добити односно алокацију годишњег нето губитка, а која су утврђена одредбама Закона о Централној банци.

Ако Централна банка оствари годишњу нето добит, примјењују се сљедећа законска правила:

- Уколико је остварена нето нереализована добит, Централна банка утврђује износ добити за расподјелу који представља разлику између годишње нето добити и нето износа нереализоване добити. Износ добити расположиве за расподјелу се распоређује примјењујући редослијед приоритета прописан Законом о Централној банци, док се нето нереализована добит распоређује на законски прописану резерву за нето нереализовану добит.
- Уколико је остварен нето нереализовани губитак, износ годишње нето добити представља уједно и износ добити за расподјелу који се распоређује примјењујући редослијед приоритета прописан Законом о Централној банци.

Ако Централна банка оствари годишњи нето губитак, примјењују се сљедећа законска правила:

- Уколико годишњи нето губитак садржи нето нереализовану добит, цјелокупан износ годишњег нето губитка се алоцира на терет генералних резерви до износа до којег стање генералних резерви, као последица такве алокације, не би било негативно.
- Уколико годишњи нето губитак садржи нето нереализовани губитак, он се алоцира на законски прописану резерву за нето нереализовану добит уколико постоји, до износа до којег стање те резерве не би било негативно. Преостали износ нето губитка се алоцира на терет генералних резерви до износа до којег стање генералних резерви, као последица такве алокације, не би било негативно.

2.4.3. Нови и измијењени стандарди

Усвојене рачуноводствене политике, осим горе наведене промјене, су у складу са онима из претходне финансијске године, изузев примјене сљедећих МСФИ и измијењених МСФИ-јева који су усвојени од стране Централне банке од 1. јануара 2025. године:

- **МРС 21 Ефекти промјена девизних курсева: Недостатак размјењивости (Допуне)**

Измјене су на снази за годишње извјештајне периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2025. године. Измјене и допуне прецизирају како субјект треба да процијени да ли је валута размјењива и како треба да одреди спот курс када замјена није могућа. Сматра се да је валута замјењива у другу валуту када је субјект у могућности да добије другу валуту у административно разумном временском оквиру, путем тржишта или механизма размјене у којем би трансакција размјене створила извршна права и обавезе. Ако валута није замјењива у другу валуту, од субјекта се тражи да процијени спот курс на дан вредновања. Циљ субјекта у процјени спот курса је да одрази курс по којем би се одвијала уредна трансакција размјене на датум вредновања између учесника на тржишту под преовлађујућим економским условима. Иzmјенама се напомиње да субјект може да користи доступни курс без прилагођавања или друге технике процјене. Новоусвојене измјене МСФИ нису имале материјалног утицаја на рачуноводствене политике Централне банке.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.4. Промјене у рачуноводственим политикама и објављивањима (наставак)

2.4.4. Стандарди који су објављени, али још увијек нису ступили на снагу и нису раније усвојени

- **МСФИ 9 Финансијски инструменти и МСФИ 7 Финансијски инструменти: Објављивања – Класификација и одмјеравање финансијских инструмената (Допуне)**

Измјене су на снази за годишње извјештајне периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2026. године. Раније усвајање измјена је дозвољено у дијелу класификације финансијске имовине и повезаних објављивања, са могућношћу да се друге измјене примијене касније. Измјене и допуне појашњавају да се престанак признавања финансијске обавезе врши на „датум поравнања“, када је обавеза отплаћена, отказана, истекла или на други начин испуњава услове за престанак признавања. Уводи се опција избора рачуноводствене политике за престанак признавања обавеза измиренних путем електронских платних система прије датума поравнања, под одређеним условима. Такође, пружају се смјернице за процјену уговорних карактеристика новчаних токова финансијских средстава са карактеристикама везаним за животну средину, друштво и управљање (*енг.* Environmental, Social and Governance - ESG) или другим сличним потенцијалним карактеристикама. Поред тога, појашњава се третман имовине без права регреса и уговорно повезаних инструмената и захтијевају додатна објављивања у складу са МСФИ 7 за финансијска средства и обавезе са референцама на потенцијалне догађаје (укључујући оне везане за ESG) и власничке инструменте класификоване по фер вриједности кроз остали резултат. Не очекује се да ће ефекти овог стандарда имати значајан утицај на финансијске извјештаје Централне банке.

- **МСФИ 9 Финансијски инструменти и МСФИ 7 Финансијски инструменти: Објављивања – Уговори који се односе на електричну енергију зависну од природе (Допуне)**

Измјене су на снази за годишње извјештајне периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2026. године, уз дозвољену ранију примјену. Измјене укључују појашњење примјене захтјева за „сопствену употребу“, омогућавање рачуноводства заштите ако се уговори у оквиру ових измјена користе као инструменти заштите и уводе нове захтјеве за објављивање како би се инвеститорима омогућило да разумију утицај ових уговора на финансијске перформансе и новчане токове. Појашњења у вези са захтјевима за „сопствену употребу“ морају се примјењивати ретроспективно, али упутства која дозвољавају рачуноводство заштите морају се примјенити проспективно на нове односе заштите који су успостављени на или након датума почетне примјене. Не очекује се да ће ефекти овог стандарда имати значајан утицај на финансијске извјештаје Централне банке.

- **Годишња побољшања МСФИ стандарда – циклус 11**

Годишњи процес побољшања ОМРС-а бави се неургентним, али неопходним појашњењима и измјенама МСФИ. У јулу 2024. године, ОМРС је издао годишња побољшања МСФИ стандарда – циклус 11. Субјекти ће примјенити те измјене за годишње извјештајне периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2026. године. Годишња побољшања МСФИ стандарда – циклус 11, укључују измјене и допуне МСФИ 1, МСФИ 7, МСФИ 9, МСФИ 10 и МРС 7. Ове измјене имају за циљ да разјасне формулације, исправе мање нежељене последице, превиде или сукобе између захтјева у стандардима. Не очекује се да ће ефекти овог стандарда имати значајан утицај на финансијске извјештаје Централне банке.

- **МСФИ 18 Презентација и објављивање у финансијским извјештајима**

МСФИ 18 уводи нове захтјеве за презентацију у рачуну добити или губитка. Захтијева од субјекта да класификује све приходе и расходе у оквиру своје добити или губитка у једну од пет категорија: оперативни, инвестирање, финансирање, порези на добит и група за отуђење. Ове категорије су допуњене захтјевима за представљање међузбирова и збирова за „пословни добитак или губитак“, „добитак или губитак прије резултата из финансирања и пореза на добит“ и „добитак или губитак“. Такође захтијева објављивање мјерила успјешности дефинисаних од стране руководства и укључује нове захтјеве за агрегирање и рашчлањивање финансијских информација на основу идентификованих „улога“ основних финансијских извјештаја и напомена. Поред тога, постоје последичне измјене и допуне других рачуноводствених стандарда. МСФИ 18 је на снази за периоде извјештавања који почињу на дан или након 1. јануара 2027. године, уз дозвољену ранију примјену. Ретроспективна примјена је потребна како у годишњим тако и у периодичним финансијским извјештајима. У будућим извјештајним периодима Централна банка ће анализирати захтјеве овог новоиздатог стандарда и процијенити његов утицај.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.4. Промјене у рачуноводственим политикама и објављивањима (наставак)

2.4.4. Стандарди који су објављени, али још увијек нису ступили на снагу и нису раније усвојени (наставак)

- **МСФИ 19 Зависна лица без јавне одговорности: Објављивања (укључујући допуне)**

МСФИ 19 дозвољава зависним лицима без јавне одговорности да користе смањене захтјеве за објављивањем ако њихова матична компанија (било крајња или посредна) припрема јавно доступне консолидоване финансијске извјештаје у складу са МСФИ рачуноводственим стандардима. Ова зависна лица и даље морају да примјењују захтјеве признавања, одмјеравања и презентације у другим МСФИ. Осим ако није другачије наведено, квалификовани субјекти који одлуче да примјене МСФИ 19 неће морати да примјењују захтјеве за објављивањем у другим МСФИ. Допуне објављене у августу 2025. године смањују захтјеве за објављивањем нових МСФИ рачуноводствених стандарда, који су у потпуности били укључени када је МСФИ 19 први пут објављен. МСФИ 19 (укључујући допуне) је на снази за периоде извјештавања који почињу на дан или након 1. јануара 2027. године, уз дозвољену ранију примјену. Не очекује се да ће ефекти овог стандарда имати значајан утицај на финансијске извјештаје Централне банке.

- **МРС 21 Ефекти промјена девизних курсева: Прерачунавање у хиперинфлаторну валуту презентације (Измјене)**

Измјене ступају на снагу за годишње извјештајне периоде који почињу 1. јануара 2027. године или касније, уз дозвољену ранију примјену. Измјене захтијевају прерачунавање из нехиперинфлаторне функционалне валуте у хиперинфлаторну валуту презентације по завршном курсу. Ако је функционална валута субјекта валута нехиперинфлаторне економије, али је његова валута презентације валута хиперинфлаторне економије, његови резултати и финансијски положај се прерачунавају у валуту презентације прерачунавањем свих износа (тј. имовине, обавеза, ставки капитала, прихода и расхода) и свих упоредних података по завршном курсу на дан најновијег извјештаја о финансијском положају. Субјект чија су функционална валута и валута презентације валута хиперинфлаторне економије, прерачунава упоредне износе страног пословања, чија је функционална валута нехиперинфлаторне економије, примјеном општег индекса цијена на упоредне податке страног пословања. Допуне такође уводе одређене додатне захтјеве за објављивање. Не очекује се да ће ефекти овог стандарда имати значајан утицај на финансијске извјештаје Централне банке.

- **Допуна МСФИ 10 - Консолидовани финансијски извјештаји и МРС 28 - Улагања у придружена друштва и заједничке подухвате: Продаја имовине између инвеститора и зависног друштва**

Измјене указују на познато неслагање захтјева у МСФИ 10 и оних у МРС 28, везаних за продају или уношење имовине између улагача и његових зависних друштава и заједничких подухвата. Главна посљедица измјена односи се на то да је укупан губитак или добитак признат када трансакција тангира пословање (без обзира да ли је ријеч о зависном друштву или не). Дјелимичан добитак или губитак је признат када трансакција тангира имовину која не представља бизнис, чак и када је ова имовина дио зависног друштва. У децембру 2015. године ОМРС је одложио датум примјене овог стандарда на неодређено вријеме чекајући исход истраживања везано за примјену метода учешћа. Не очекује се да ће ефекти овог стандарда имати значајан утицај на финансијске извјештаје Централне банке.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА

Осим промјене рачуноводствене политике у [напомени 2.4.1.](#), Централна банка је досљедно примјењивала објављене значајне рачуноводствене политике на све периоде приказане у овим финансијским извјештајима.

3.1. Финансијска имовина и финансијске обавезе

3.1.1. Класификација финансијске имовине и финансијских обавеза

Класификација финансијске имовине и финансијских обавеза се одређује приликом почетног признавања.

А. Финансијска имовина

Финансијска имовина Централне банке се може класификовати у једну од три наведене категорије приликом почетног признавања:

- Финансијска имовина која се накнадно мјери по амортизованом трошку,
- Финансијска имовина која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит и
- Финансијска имовина која се накнадно мјери по фер вриједности кроз добит или губитак.

На датуме извјештавања Централна банка није имала финансијску имовину која спада у категорију накнадног мјерења по фер вриједности кроз добит или губитак.

Класификација финансијске имовине одређена је:

- Пословним моделом Централне банке за управљање финансијском имовином и
- Карактеристикама финансијске имовине са уговорним новчаним токовима.

Пословни модел

Пословни модел означава начин на који Централна банка управља финансијском имовином са циљем генерисања новчаних токова. На датуме извјештавања, Централна банка управља својом имовином кроз сљедеће пословне моделе:

1. Модел „држање финансијске имовине ради прикупљања уговорних новчаних токова“ за финансијску имовину која генерише уговорне новчане токове у току свог животног вијека и
2. Модел „држање финансијске имовине ради прикупљања уговорних новчаних токова и продаје“ за финансијску имовину која генерише уговорне новчане токове у току свог животног вијека и новчане токове који настају у тренутку њене продаје.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.1. Финансијска имовина и финансијске обавезе (наставак)

3.1.1. Класификација финансијске имовине и финансијских обавеза (наставак)

Управљање уговорним новчаним токовима по основу инвестирања у дужничке инструменте може се вршити кроз оба пословна модела.

Централна банка је дужна, искључиво ако мијења свој пословни модел за управљање финансијском имовином, рекласификовати сву финансијску имовину на коју утиче промјена пословног модела.

За финансијску имовину којом се управља кроз ове моделе, Централна банка процјењује да ли су уговорни новчани токови финансијске имовине само плаћања главнице и камате на неподмирени износ главнице. Ова процјена се ради на нивоу портфеља из разлога што је тај ниво најбољи одраз начина управљања финансијском имовином. У сврху процјене, „главница“ се дефинише као фер вриједност финансијске имовине приликом почетног признавања. „Камата“ се дефинише као накнада за временску вриједност новца, кредитни ризик повезан са неподмиреним износом главнице током одређеног периода и остале ризике и трошкове повезане са држањем финансијске имовине.

За потребе процјене да ли су уговорни новчани токови „плаћање само главнице и камате“, Централна банка узима у обзир уговорне новчане токове инструмента. Само она финансијска имовина која задовољава захтјеве „плаћање само главнице и камате“ може се класификовати у категорију финансијске имовине која се мјери по амортизованом трошку или финансијске имовине која се мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

Финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку ако задовољава сљедеће услове:

- држи се у оквиру пословног модела чији је циљ држање финансијске имовине ради прикупљања уговорних новчаних токова и
- уговорним условима финансијске имовине новчани токови настају на одређени датум и само су плаћања главнице и камате на неподмирени износ главнице.

Финансијска имовина се мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит ако имовина задовољава сљедеће услове:

- држи се у оквиру пословног модела чији је циљ постигнут наплатом уговорних новчаних токова и продајом финансијске имовине и
- уговорним условима финансијске имовине новчани токови настају на одређени датум и само су плаћања главнице и камате на неподмирени износ главнице.

Б. Финансијске обавезе

Финансијске обавезе Централне банке су класификоване као накнадно мјерене по амортизованом трошку, осим новчаница и кованица у оптицају које се мјере по номиналној вриједности ([напомена 3.6](#)). Финансијске обавезе се не рекласификују.

На датуме извјештавања Централна банка није имала финансијске обавезе које спадају у категорију накнадног мјерења по фер вриједности кроз добит или губитак.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.1. Финансијска имовина и финансијске обавезе (наставак)

3.1.2. Почетно признавање финансијске имовине и финансијских обавеза

Финансијска имовина и финансијске обавезе се признају у извјештају о финансијском положају само када Централна банка постане једна од уговорних страна на коју се примјењују уговорни услови финансијског инструмента.

Финансијска имовина и финансијске обавезе се почетно мјере по фер вриједности. Трансакциони трошкови директно повезани са стицањем или издавањем финансијске имовине и финансијских обавеза, осим за имовину и обавезе који се класификују по фер вриједности кроз добит или губитак, се додају у или одузимају од фер вриједности финансијске имовине или финансијских обавеза приликом почетног признавања по потреби. Трансакциони трошкови директно повезани са стицањем финансијске имовине или финансијских обавеза по фер вриједности кроз добит или губитак се признају директно у добит или губитак.

Сва финансијска имовина се почетно признаје на датум подмирења, а то је датум када Централна банка стекне имовину или се имовина испоручи Централној банци.

3.1.3. Накнадно мјерење финансијске имовине и финансијских обавеза

Изабрана класификација финансијске имовине и финансијских обавеза одређује начин њиховог накнадног мјерења.

Амортизовани трошак финансијске имовине или финансијске обавезе је износ по којем се финансијска имовина или финансијска обавеза мјери приликом почетног признавања, умањен за отплату главнице, увећан или умањен за кумулативну амортизацију примјеном методе ефективне каматне стопе свих разлика између почетног износа и износа до доспијећа, и у случају финансијске имовине, усклађен за свако умањење вриједности за очекиване кредитне губитке.

Бруто књиговодствена вриједност финансијске имовине је амортизовани трошак финансијске имовине прије усклађења за умањење вриједности за очекиване кредитне губитке.

Метода ефективне каматне стопе је метода израчуна амортизованог трошка (бруто књиговодствене вриједности) финансијске имовине или финансијске обавезе и распоређивања и признавања прихода и расхода од камата у добит или губитак током одређеног периода.

А. Финансијска имовина

Финансијска имовина по амортизованом трошку

Након почетног признавања, финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку користећи методу ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вриједност финансијске имовине. Ефекти накнадног мјерења финансијске имовине по амортизованом трошку се признају у добит или губитак као приходи од камата или расходи по основу ефеката негативних каматних стопа у периоду када су настали.

На датуме извјештавања, у категорију финансијске имовине по амортизованом трошку класификовани су готовина у страним валутама, депозити код иностраних банака, специјална права вучења у ММФ-у, дужнички инструменти по амортизованом трошку и остала финансијска имовина.

Финансијска имовина по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит

Након почетног признавања, финансијска имовина се мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит користећи методу ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вриједност имовине и усклађује се са фер вриједношћу финансијске имовине на сваки датум извјештавања. Током периода држања, ефекти накнадног мјерења финансијске имовине по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит признају се на следећи начин:

- Приходи од камата или расходи по основу ефеката негативних каматних стопа признају се у добит или губитак у периоду када су настали.
- Усклађивања фер вриједности признају се у осталој свеобухватној добити у периоду када су настали.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.1. Финансијска имовина и финансијске обавезе (наставак)

3.1.3. Накнадно мјерење финансијске имовине и финансијских обавеза (наставак)

Приликом престанка признавања дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, кумулативни добитак или губитак претходно признат у осталој свеобухватној добити рекласификује се у добит или губитак, укључујући претходно признате добитке или губитке од умањења.

На датуме извјештавања, у категорију финансијске имовине по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит класификовани су дужнички инструменти Централне банке.

Власнички инструменти

Централна банка је направила неопозив избор да у осталој свеобухватној добити прикаже накнадне промјене фер вриједности власничких инструмената који се не држе за трговање због својих специфичних карактеристика и непостојања активног тржишта за њихово трговање. Остала улагања представљају власничке инструменте који су почетно признати по трошку стицања за који се сматра да одговара њиховој фер вриједности због немогућности поузданог утврђивања њихове фер вриједности.

На датуме извјештавања, власничке инструменте Централне банке по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит чине акције Банке за међународна поравнања (*енг.* BIS -The Bank for International Settlements) и акције SWIFT -а (*енг.* Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) ([напомена 16](#)).

Умањење вриједности финансијске имовине

Захтјеви за умањењем вриједности финансијске имовине користе више информација по принципу погледа унапријед за признавање очекиваних кредитних губитака. Инструменти који потпадају под ове захтјеве односе се на финансијску имовину мјерену по амортизованом трошку односно депозите код иностраних банака, дужничке инструменте по амортизованом трошку и специјална права вучења у ММФ-у, као и дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит. Централна банка користи поједностављени приступ у израчунању очекиваних кредитних губитака за остала потраживања. Власнички инструменти мјерени по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит нису предметом умањења вриједности.

Централна банка признаје умањење вриједности за ове губитке на сваки датум извјештавања. Мјерење очекиваних кредитних губитака одражава:

- Објективан и пондерисано вјероватан износ који се одређује процјеном више могућих исхода,
- Временску вриједност новца и
- Разумне и корисне информације које су на располагању без додатних трошкова или напора на датум извјештавања о прошлим догађајима, тренутним условима и предвиђањима о будућим економским условима.

[Напомена 6.1.](#) пружа више информација о начину мјерења очекиваних кредитних губитака.

Умањење вриједности за очекиване кредитне губитке обрачунава се и приказује у извјештају о финансијском положају како слиједи:

Финансијска имовина мјерена по амортизованом трошку: Очекивани кредитни губици обрачунавају се на бруто књиговодствену вриједност имовине и евидентирају као одбитна ставка бруто књиговодствене вриједности имовине.

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит: Очекивани кредитни губици обрачунавају се на бруто књиговодствену вриједност имовине, али се умањење вриједности признаје у осталој свеобухватној добити као резервација за очекиване кредитне губитке и не умањује књиговодствену вриједност финансијске имовине у извјештају о финансијском положају.

Умањење вриједности на финансијску имовину признаје се у добит или губитак, независно од класификације финансијске имовине која је предметом умањења на сваки датум извјештавања.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.1. Финансијска имовина и финансијске обавезе (наставак)

3.1.3. Накнадно мјерење финансијске имовине и финансијских обавеза (наставак)

Б. Финансијске обавезе

Приход или расход од камате по основу финансијских обавеза мјерених по амортизованом трошку признаје се у добит или губитак користећи методу ефективне каматне стопе.

Приходи од накнада и провизија по основу финансијских обавеза признају се када је услуга извршена.

Финансијске обавезе мјерене по амортизованом трошку укључују новчанице и кованице у оптицају, депозите банака, депозите Владе и осталих јавних институција и остале финансијске обавезе.

3.1.4. Престанак признавања финансијске имовине и финансијских обавеза

Централна банка престаје признавати финансијску имовину само онда када уговорна права на новчане примитке од имовине истекну или када Централна банка пренесе финансијску имовину и суштински све ризике и користи од власништва имовине на други субјект.

Финансијска обавеза се престаје признавати када је измирена, отказана или је истекла.

3.2. Пребијање

Финансијска имовина и обавезе се пребијају и нето износ се исказује у извјештају о финансијском положају на нето принципу само када постоји законски provedиво право за пребијањем признатих износа и када постоји намјера за приказивањем и подмиривањем трансакција на нето основи.

Приходи и расходи се приказују на нето основи само када то допушта одређени МСФИ, или за оне добитке и губитке који произлазе из групе сличних трансакција.

3.3. Новац и новчани еквиваленти

Новац и новчани еквиваленти за потребе извјештавања о новчаним токовима састоје се од сљедећих категорија: жиро рачуни, готовина у страним валутама, депозити у иностраној валути по виђењу, депозити у иностраној валути са роком доспијећа до три мјесеца или краће од датума стицања и специјална права вучења у ММФ-у.

3.4. Монетарно злато

Монетарно злато је дио девизних резерви Централне банке и класификовано је као финансијска имовина. Монетарно злато се почетно признаје по фер вриједности, укључујући трансакционе трошкове који се директно могу приписати стицању монетарног злата.

Након почетног признавања, монетарно злато се накнадно мјери по фер вриједности. Нереализовани добици и губици који произлазе из промјена фер вриједности, а по основу промјена у цијени монетарног злата, признају се на рачуну резерви фер вриједности у оквиру остале свеобухватне добити. Прије расподеле годишње остварене добити, уколико нереализовани губици прелазе стање резерви фер вриједности за монетарно злато, Централна банка признаје износ негативног салда на рачун добити или губитка и тај износ улази у остварену добит расположиву за расподелу, уколико су испуњени законски прописани услови за расподелу добити.

Приликом продаје злата, нереализовани добици и губици из остале свеобухватне добити се преносе у добит или губитак.

Фер вриједност монетарног злата се исказује у EUR валути, превдећи га по фиксном курсу КМ на датум извјештавања и утврђује се према посљедњој расположивој послијеподневној цијени једне унце злата на датум извјештавања.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.5. Некретнине, опрема и нематеријална имовина

Некретнине, опрема и нематеријална имовина је имовина набављена из властитих средстава Централне банке и новчаних и неновчаних донација. Некретнине, опрема и нематеријална имовина исказују се по историјском трошку умањеном за акумулирану амортизацију и акумулиране губитке од умањења вриједности. Трошак укључује куповну цијену и све трошкове који су директно повезани са довођењем имовине у радно стање за намјеравану употребу. Одржавање и поправке, замјене, те побољшања мањег значаја признају се као расход кад су настали. Значајна побољшања и замјене се капитализују.

Имовина у припреми исказана је по трошку набавке укључујући трошкове фактурисане од трећих лица. Након завршетка, сви акумулирани трошкови имовине пребацују се на одговарајућу категорију некретнина, опреме и нематеријалне имовине на које се накнадно примјењују одговарајуће стопе амортизације.

Амортизација се обрачунава на све некретнине, опрему и нематеријалну имовину осим на земљиште и имовину у припреми према линеарној методи по прописаној стопи која је утврђена за постепено отписивање трошка набавке имовине кроз њен процијењени корисни вијек трајања. Централна банка је ревидирала стопе амортизације за некретнине и опрему у складу са новим процјенама економски корисног вијека трајања имовине и њене очекиване употребе у наредним годинама. Ова промјена утиче на износ амортизације у текућем периоду извјештавања и утицаће на износ амортизације у будућим периодима извјештавања. Процијењене стопе амортизације за 2025. и 2024. годину су дате како слиједи:

Некретнине и опрема	Од 1. јануара 2025. године	До 31. децембра 2024. године.
Зграде	3,33% до 4,0%	1,3% до 4,0%
Опрема	11,0% до 33,33%	11,0% до 20,0%
Намјештај	10,0% до 12,5%	10,0% до 12,5%
Возила	15,5%	15,5%
Нематеријална имовина		
Софтвер	20,0%	20,0%
Остала нематеријална имовина	20,0%	20,0%

Добици и губици по основу отуђења некретнина и опреме признају се у добит или губитак.

Умањење вриједности нефинансијске имовине

Корисни вијек трајања некретнина, опреме и нематеријалне имовине се преиспитује и прилагођава најмање једном годишње или ако се сматра потребним и примјењује се проспективно.

Књиговодствена вриједност нефинансијске имовине Централне банке се прегледа на сваки датум извјештавања у сврху оцјењивања постоје ли назнаке умањења вриједности. Уколико постоје, процјењује се надокнадива вриједност имовине. Губитак од умањења вриједности се признаје увијек када књиговодствена вриједност имовине или јединица које стварају новац прелази њену надокнадиву вриједност. Губици од умањења вриједности признају се у добит или губитак.

Надокнадива вриједност остале имовине је већа вриједност при упоређивању њене употребне вриједности у односу на фер вриједност, умањена за трошкове продаје. У процјењивању употребне вриједности, очекивани будући новчани токови се дисконтују на садашњу вриједност користећи дисконтну стопу прије опорезивања која одражава тренутна тржишна очекивања временске вриједности новца и ризике специфичне за ту имовину. За имовину која не генерише независне новчане приливе, надокнадиви износ се одређује за јединицу која ствара новац којој имовина припада.

Губитак од умањења се укида уколико је дошло до промјена у процјенама кориштеним у одређивању надокнадивог износа. Губитак од умањења се укида само у мјери у којој књиговодствена вриједност имовине не прелази књиговодствену вриједност која би се могла одредити, без амортизације, да није било претходно признатог губитка од умањења вриједности те имовине.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.6. Новчанице и кованице у оптицају

Централна банка је једина институција у БиХ овлаштена за издавање и повлачење КМ новчаница и кованица, дјелујући стриктно у складу са правилом валутног одбора.

У складу са Законом о Централној банци, укупан износ новчаница и кованица у оптицају евидентиран је као финансијска обавеза Централне банке у извјештају о финансијском положају. Новчанице и кованице у оптицају укључују само КМ новчанице и кованице које се налазе изван трезора Централне банке.

Приликом повлачења новчаница и кованица из оптицаја, исте се признају као обавеза у оквиру новчаница и кованица у оптицају до формалног рока повлачења из оптицаја. Износи који нису повучени након формалног рока за повлачење из оптицаја, признају се као приход.

3.7. Депозити банака и депонената

Ови депозити укључују примљене депозите резидентних банака и депозите Владе и осталих јавних институција и представљају финансијске обавезе Централне банке које се почетно признају по фер вриједности и накнадно мјере по амортизованом трошку. Депозити банака укључују депозите резидентних банака по основу политике обавезне резерве Централне банке и друге депозите резидентних банака. Депозити Владе и осталих јавних институција представљају примљене депозите институција БиХ и других јавних агенција БиХ и ентитетских институција и агенција.

Улога Централне банке као депозитара, банкара, савјетника и фискалног агента је прописана Законом о Централној банци.

3.8. Резервисања

Резервисања се признају када Централна банка, као посљедицу прошлог догађаја, има садашњу законску или изведену обавезу за коју је вјероватно да ће бити потребан одлив ресурса који садрже економске користи ради подмирења обавезе и износ обавезе се може поуздано процијенити. Резервисања се утврђују дисконтовањем очекиваних будућих новчаних токова користећи стопу која одражава тренутну тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за ту обавезу.

Резервисања се одржавају на нивоу који Управа Централне банке сматра довољним за покривање насталих губитака. Управа одређује адекватност резервисања на основу увида у поједине ставке, текуће економске услове, карактеристике ризика одређених категорија трансакција као и остале релевантне факторе.

Резервисања могу укључивати износе на које се примијењују захтјеви МРС 19: Примања запослених и захтјеви МРС 37: Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина. Резервисања се укидају само за оне трошкове за које је резервисање изворно признато. Ако одлив економских користи за подмирење обавеза више није вјероватан, резервисање се укида.

3.9. Признавање прихода и расхода

Каматни приходи и расходи

Приходи и расходи од камата признају се у добит или губитак примјеном методе ефективне каматне стопе. „Ефективна каматна стопа“ је стопа која тачно дисконтује процијењена будућа новчана плаћања и примитке кроз очекивани вијек трајања финансијског инструмента на:

- бруто књиговодствену вриједност финансијске имовине или
- амортизовани трошак финансијске обавезе.

Приликом израчуна ефективне каматне стопе за финансијске инструменте, Централна банка процјењује будуће новчане токове узимајући у обзир све уговорне услове финансијског инструмента, али искључујући очекиване кредитне губитке. Обрачун укључује све накнаде и плаћене или примљене износе између Централне банке и друге стране који су саставни дио ефективне каматне стопе, трансакционе трошкове и све друге дисконте или премије.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.9. Признавање прихода и расхода (наставак)

Обрачунате камате на финансијску имовину са позитивном каматном стопом односно приносом признају се у добит или губитак као приходи од камата. Обрачунате камате на финансијску имовину са негативном каматном стопом односно приносом признају се у добит или губитак као ефекти негативних каматних стопа у оквиру расхода од камата. На датуме извјештавања, приходи од камата укључују приходе од камата на депозите код иностраних банака, дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, дужничке инструменте по амортизованом трошку и специјална права вучења у ММФ-у.

Обрачунате камате на финансијске обавезе по амортизованом трошку признају се у добит или губитак као расходи од камата односно као ефекти негативних пасивних каматних стопа на финансијске обавезе у оквиру прихода од камата. На датуме извјештавања, обрачунате камате на финансијске обавезе укључују расходе од камата на депозите резидентних банака по основу политике обавезне резерве.

Приходи и расходи од накнада и провизија

Приходи од накнада и провизија остварени пружањем услуга Централне банке признају се у добит или губитак у тренутку пружања услуге. Централна банка обрачунава приходе од накнада и провизија у складу са утврђеним тарифама за своје услуге. Услуге које пружа Централна банка укључују услуге резидентним банкама, депонентима и другим небанкарским клијентима. Оне настају по основу трансакција у платним системима, обраде новца, трансакција конверзије и осталих услуга.

Расходи од накнада и провизија настају по основу примљених услуга које се односе на управљање девизним резервама Централне банке и признају се у добит или губитак када је услуга примљена.

Трансакције у страним валутама и курсне разлике

Приликом почетног признавања трансакције у страним валутама евидентирају се у КМ примјењујући на износ у страниј валути промјтни девизни курс између КМ и стране валуте на датум трансакције.

Монетарне ставке исказане у страним валутама прерачунавају се у КМ примјеном курса са курсне листе Централне банке на датум извјештавања. Немонетарне ставке исказане у страним валутама мјерене по историјском трошку прерачунавају се по курсу важећем на датум трансакције. Немонетарне ставке исказане у страним валутама мјерене по фер вриједности прерачунавају се користећи курс који је био важећи на датум мјерења фер вриједности.

Курсне разлике произашле из трансакција монетарних ставки или из прерачунавања монетарних ставки по курсевима различитим од оних по којима су почетно признате у текућем или у претходним извјештајним периодима, признају се у добит или губитак када настану. Због правила валутног одбора, не постоје курсне разлике од монетарних ставки деноминованих у EUR валути.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.9. Признавање прихода и расхода (наставак)

Средњи курсеви најзначајних валута дати су у наставку:

Средњи курс:	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
	КМ	КМ
EUR	1,95583	1,95583
CHF	2,104627	2,072952
GBP	2,244984	2,357842
USD	1,663545	1,872683
XDR	2,275491	2,454215

Приход од дивиденде

Приход од дивиденде на власничке инструменте признаје се у добит или губитак када се успостави право Централне банке да прима уплате. Приход од дивиденде потиче од акција BIS банке у посједу Централне банке ([напомене 16](#) и [27](#)).

Примања запослених

Краткорочна примања запослених

У складу са домаћим прописима, а у име својих запосленика, Централна банка уплаћује порез на доходак и доприносе за пензијско, инвалидско, здравствено осигурање и осигурање од незапослености, на и из плате, који се обрачунавају по законским стопама током године од износа бруто плате. Централна банка плаћа ове порезе и доприносе у корист институција Федерације Босне и Херцеговине (на федералном и кантоналном нивоу), Републике Српске и Брчко Дистрикта.

Осим тога, накнаде за топли оброк, превоз и регрес исплаћују се у складу са домаћим законским захтјевима. Ови трошкови се признају у добит или губитак у периоду у којем су настали.

Дугорочна примања запослених

Према домаћим законским прописима, приликом одласка у пензију запосленици Централне банке имају право на отпремнину, а по испуњењу законских услова као што су старост или године проведене у радном односу, која се у складу са интерним актима Централне банке додјељује у висини од шест редовних мјесечних плата запосленика исплаћених у задњих шест мјесеци. Такве исплате се третирају као остала дугорочна примања запослених. Централна банка ангажује овлаштеног актуара у сврху израде актуарског обрачуна у складу са методом пројигиране кредитне јединице.

Трошкови производње новчаница и кованица

Трошкови који се односе на производњу и дизајн новчаница и кованица почетно су признати као унапријед плаћени трошкови у оквиру остале имовине Централне банке и накнадно се амортизују признавањем трошкова кроз добит или губитак током периода од пет година.

Порези

Централна банка је обавезна да плаћа порез на додату вриједност за све купљене робе и услуге. Ова плаћања су дио административних и осталих оперативних трошкова Централне банке. Према Закону о Централној банци, Централна банка је ослобођена од обавеза плаћања пореза на добит.

3.10. Управљање средствима за и у име трећих лица

Централна банка такође води одређене рачуне у страним валутама везане за споразуме између влада БиХ и њених ентитета, те иностраних влада и финансијских организација, као и рачуне у страним валутама институција и агенција БиХ, те резидентних банака за које Централна банка дјелује као агент ([напомена 35](#)).

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.11. Финансијски аранжмани Босне и Херцеговине са Међународним монетарним фондом

На основу финансијских аранжмана закључених између БиХ, Централне банке и Међународног монетарног фонда („ММФ“), извјештај о финансијском положају Централне банке садржи сљедеће ставке које се односе на чланство БиХ у ММФ-у: држање специјалних права вучења која су дио девизних резерви Централне банке и која су каматоносна, ММФ-ов рачун бр. 1 и ММФ-ов рачун бр. 2 који су дио финансијских обавеза Централне банке. Ови рачуни су такође укључени у исказивање поштовања правила валутног одбора ([напомена 4](#)).

Остале активне и пасивне ставке које се односе на ММФ, а које припадају или које су одговорност БиХ, евидентирани су на посебном повјерљачком фонду у оквиру ванбилансне евиденције. Централна банка има обавезу да обезбиди одговарајуће евиденције по основу трансакција између БиХ и ММФ-а, али дјелујући стриктно у складу са Законом о Централној банци и домаћим законским прописима у БиХ који регулишу спољни дуг БиХ ([напомена 36](#)).

3.12. Значајна рачуноводствена просуђивања и процјене

У припреми финансијских извјештаја Централне банке у складу са МСФИ Управа примјењује просуђивања и ради процјене који се континуирано разматрају. У процјени значајних просуђивања и процјена, Управа узима у обзир претпоставке засноване на историјском искуству и очекивањима о будућности за која се сматра да су разумне у датим околностима.

Значајна просуђивања и процјене утичу на исказане износе имовине и обавеза, као и објављивање износа потенцијалне имовине и обавеза на датум извјештавања, те одговарајуће исказане износе прихода и расхода за извјештајни период. Стварни износи могу се разликовати од ових процјена. Промјене у рачуноводственим политикама Централне банке се примјењују ретроспективно када је то примјењиво у складу са МСФИ. Измјене рачуноводствених процјена признају се проспективно у периоду у којем је процјена измијењена уколико измјена утиче само на тај период или и у периоду измјене и у будућим периодима, ако измјена утиче и на текући и на будуће периоде.

Ови финансијски извјештаји су припремљени према условима који су постојали на дан 31. децембар 2025. године. Услови у будућности могу бити другачији од оних који су резултирали финансијским информацијама објављеним у овим финансијским извјештајима. Управа континуирано прати повећане факторе неизвјесности који могу значајно утицати на финансијске перформансе Централне банке у наредном периоду.

Кључне претпоставке и процјене везане за значајне позиције извјештаја о финансијском положају су приказане у наставку:

Пословни модел

[Напомена 3.1.1.](#): Одређивање пословног модела у оквиру којег се држи финансијска имовина и процјена уговорних услова финансијске имовине везаних за захтјев „плаћање само главнице и камате“. Ове процјене одређују класификацију финансијске имовине.

Умањење вриједности финансијске имовине

Централна банка израчунава очекиване кредитне губитке за одређене класе финансијске имовине мјерене по амортизованом трошку и дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

[Напомена 6.1.](#) описује претпоставке и ажурирања која су кориштена у одређивању улазних података у модел за мјерење очекиваних кредитних губитака, укључујући и захтјев за будућим информацијама у извјештајним периодима.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.12. Значајна рачуноводствена просуђивања и процјене (наставак)

Фер вриједност имовине и обавеза

Пословна политика Централне банке је да објави информације о фер вриједности финансијске имовине или обавеза за које постоје званичне тржишне информације или се вриједност може израчунати на основу алтернативних техника вредновања и када се фер вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. По мишљењу Управе Централне банке, износи у финансијским извјештајима одражавају највјеродостојнију и најкориснију процјену фер вриједности за потребе финансијског извјештавања у складу са МСФИ. За више информација о мјерењу фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза погледати [напомену 5](#).

Амортизација и примијењене стопе амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засновани на процијењеном економском корисном вијеку трајања некретнина, опреме и нематеријалне имовине. Једном годишње Централна банка процјењује економски корисни вијек трајања на основу постојећих претпоставки.

Утицај климатских промјена и одрживог развоја на финансијско извјештавање Централне банке

Уважавајући захтјеве МСФИ С1: Општи захтјеви за објављивање финансијских информација у вези са одрживошћу и МСФИ С2: Објављивање информација о климатским промјенама, Централна банка је препознала ризике повезане са одрживим развојем и климатским промјенама као потенцијални извор неизвјесности у будућем периоду. Централна банка је чланица Мреже за озелењавање финансијског система (*енг.* The Network for Greening the Financial System - NGFS) и Мреже за одрживо банкарство и финансије (*енг.* The Sustainable Banking and Finance Network - SBFN) које представљају двије међународно признате мреже.

Током 2025. године, Централна банка је наставила са активностима усмјереним на стварање услова за интегрисање еколошких, друштвених и управљачких (ESG) фактора у пословне процесе. Главне активности Централне банке су биле усмјерене на даље јачање институционалних капацитета, успостављање методолошких оквира за праћење климатских ризика, као и промоцију одрживог финансирања, како је препознато стратешким одређењем Централне банке.

На датуме извјештавања, Централна банка сматра да ови извори неизвјесности немају значајан утицај на финансијски положај и перформансе Централне банке.

3.13. Услови у окружењу у којима се одвијало пословање Централне банке у 2025. години

Током 2025. године глобална економија, укључујући и економију зоне евра, остварила је стабилан, али умјерен раст. Кључни фактори неизвјесности били су посљедица промјена у трговинској политици Сједињених Америчких Држава, нарочито повећање царина на увоз из других земаља, укључујући и земље Европске уније, доводећи до повећаних напетости и волатилности на међународним тржиштима. Додатне геополитичке тензије, посебно у регији Блиског истока, повећале су укупни ниво макроекономске нестабилности.

У 2025. години Управни одбор Европске централне банке („ЕЦБ“) је смањивало кључне каматне стопе у четири наврата, укупно за 100 базних поена. Ове одлуке Управног одбора ЕЦБ директно су утицале и на услове на финансијском тржишту зоне евра на којем Централна банка примарно инвестира девизне резерве, посебно кроз кретање тржишних каматних стопа и приноса.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.13. Услови у окружењу у којима се одвијало пословање Централне банке у 2025. години (наставак)

Током 2025. године, Централна банка је инвестирала и реинвестирала средства девизних резерви у већем обиму у портфељ дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, као и у депозите код иностраних банака. Поред тога, тржишне цијене монетарног злата су показивале углавном изражен узлазни тренд кретања што је довело до значајнијег повећања његове фер вриједности на датум извјештавања. Централна банка је континуирано прилагођавала активности инвестирања и реинвестирања девизних резерви промјенама тржишних услова, што се одразило на вриједности основних финансијских показатеља Централне банке и додатно допринијело стабилизацији валутног одбора.

Основни финансијски показатељи и резултати Централне банке на дан и за годину која завршава 31. децембра 2025. године имају сљедеће вриједности:

Нето страна актива Централне банке износи 1.657.316 хиљада КМ на дан 31. децембар 2025. године,

Нето добит Централне банке износи 307.367 хиљада КМ за 2025. годину,

Износ годишње нето добити који ће бити трансферисан у буџет БиХ износи 184.420 хиљада КМ и представља обавезу Централне банке на дан 31. децембар 2025. године и

Капитал Централне банке, након расподјеле годишње нето добити, износи 1.545.964 хиљаде КМ на дан 31. децембар 2025. године.

Нето добит за 2025. годину је остварена првенствено кроз каматне приходе по основу каматонских компоненти девизних резерви Централне банке, при чему највеће учешће билијеже каматни приходи по основу портфеља дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит те депозита код иностраних банака. Остварена структура девизних каматних прихода одражава стратегију инвестирања усмјерену првенствено на очување сигурности и ликвидности, и остваривања циљаних приноса на девизне резерве Централне банке, а у складу са актуелним условима на финансијском тржишту зоне евра.

На дан 31. децембар 2025. године, износ укупног капитала и резерви Централне банке је примарно повећан нето финансијским ефектима промјена тржишних вриједности компоненти девизних резерви које се накнадно мјере по фер вриједности, као и повећањем генералне резерве (задржане добити) по основу расподјеле нето добити за 2025. годину. Нето ефекат промјена фер вриједности монетарног злата и дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, исказан кроз вриједност остале свеобухватне добити, износи 224.834 хиљаде КМ за 2025. годину. Дио годишње нето добити за 2025. годину који је распоређен у генералне резерве (задржану добит) Централне банке износи 122.947 хиљада КМ.

У 2025. години Централна банка је наставила сарадњу са Свјетском банком (*енг.* The World Bank), у оквиру Партнерства за савјетовање и управљање резервама (*енг.* Reserve Advisory & Management Partnership - RAMP), са којом се почело од 1. октобра 2024. године. По овом основу, дио средстава девизних резерви Централне банке је повјерен спољном портфељ менаџеру на управљање и највећим дијелом је инвестиран у дужничке инструменте у EUR и USD валути.

Више информација о промјенама и аналитичким стањима значајних компоненти девизних резерви те одговарајућим износима који су утицали на нето страну активу, годишњу нето добит и капитал Централне банке је објављено у сљедећим напоменама:

Напомена	Назив
<u>4</u>	Аранжман валутног одбора
<u>8</u>	Депозити код иностраних банака
<u>10</u>	Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит
<u>11</u>	Монетарно злато
<u>22</u>	Нето каматни приходи
<u>32</u>	Капитал

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.13. Услови у окружењу у којима се одвијало пословање Централне банке у 2025. години (наставак)

Кумулативно нето повећање износа монетарне пасиве у 2025. години је примарно резултат нето финансијских ефеката извршених трансакција куповина и продаја КМ са резидентним банкама и за депоненте Централне банке те трансфера дијела нето добити за 2024. годину, док је забиљежен нето одлив са еурских рачуна резидентних банака. Поред тога, резидентне банке су нецикличним интензитетом подизале и враћале КМ новчанице и кованице путем издвојених трезора Централне банке што је довело до кумулативног нето пораста КМ новчаница и кованица у оптицају у односу на 31. децембар 2024. године, уз истовремено нето смањење рачуна резерви резидентних банака по овом основу.

Све резидентне банке су уредно испуњавале обавезну резерву у складу са законским прописима Централне банке. Централна банка није мијењала стопе накнада током 2025. и 2024. године.

Више информација о промјенама и аналитичким стањима компоненти монетарне пасиве те примијењеној политици обавезне резерве Централне банке је објављено у сљедећим напоменама:

Напомена	Назив
<u>17</u>	Новчанице и кованице у оптицају
<u>18</u>	Депозити банака
<u>19</u>	Депозити Владе и осталих јавних институција
<u>22</u>	Нето каматни приходи

Током текућег периода извјештавања били су покренути извршни поступци над имовином Централне банке по основу одлуке Арбитражног вијећа у Вашингтону којом је БиХ обавезана на плаћање штете компанији Viaduct д.о.о. Порторож, укључујући припадајуће камате и адвокатске трошкове. У складу с тим, била су донесена и неправомоћна рјешења о извршењу над објектима Централне банке у Мостару и Бањој Луци против којих је Централна банка путем Правобранилаштва БиХ изјавила жалбе надлежним органима сматрајући да не постоје правни основи за извршење над њеном имовином.

Доношењем Одлуке којом је донесен Закон о измјенама и допунама Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине с циљем обезбјеђења правног и финансијског оквира за извршење међународних арбитражних одлука против БиХ, ријешено је питање измирења обавеза из арбитражног предмета Viaduct д.о.о. Порторож те је омогућено надлежним институцијама да предузму мјере за обустављање извршних поступака против БиХ и њених институција, укључујући и обуставу извршних поступака против Централне банке.

У складу са наведеним Законом, Централна банка је на захтјев Министарства финансија и трезора БиХ отворила рачун и извршила пренос средстава у сврху исплате дуга компанији Viaduct д.о.о. Порторож реализованог по налогу Министарства финансија и трезора БиХ.

Сви извршни поступци над имовином Централне банке по овом питању су обустављени у 2025. години.

4. АРАНЖМАН ВАЛУТНОГ ОДБОРА

Валутни одбор је аранжман са фиксним девизним курсом који је везан за стабилну страну валуту тзв. резервну валуту, гдје се укупан износ домаће валуте у сваком тренутку може слободно конвертовати у резервну валуту. Свака емитована КМ има пуно покриће у страниј валути за коју је везана према унапријед дефинисаном девизном фиксном курсу према EUR валути. Законом о Централној банци дефинисано је правило за издавање валуте „валутни одбор“ према којем је Централна банка обавезна да обезбиједи да укупан износ њене монетарне пасиве никада не пређе еквивалентан износ (изражен у КМ) њених нето девизних резерви.

Детаљи поштовања тог правила су сљедећи:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Званичне девизне резерве		
Готовина у страним валутама	557.531	525.980
Депозити код иностраних банака	5.968.038	6.786.228
Специјална права вучења у ММФ-у	6.346	4.771
Дужнички инструменти	10.877.017	9.768.714
Монетарно злато	804.614	555.157
УКУПНО	18.213.546	17.640.850
Обавезе према нерезидентима	2.206	2.462
Нето девизне резерве (Званичне девизне резерве умањене за обавезе према нерезидентима)	18.211.340	17.638.388
Монетарна пасива		
Новчанице и кованице у оптицају	8.538.481	7.959.215
Депозити банака	7.326.204	7.455.395
Депозити Владе и осталих јавних институција	689.339	860.083
УКУПНО	16.554.024	16.274.693
НЕТО СТРАНА АКТИВА (Нето девизне резерве умањене за монетарну пасиву)	1.657.316	1.363.695

Приказани износи свих компоненти валутног одбора представљају њихова књиговодствена стања на датуме извјештавања.

Нето страна актива Централне банке је главни финансијски индикатор постизања и одржавања стабилности домаће валуте у БиХ и њена основна мјера успјешног пословања. Она представља дио званичних девизних резерви, које се могу користити само за намјене и потребе одређене Законом о Централној банци.

Нето страна актива је износ који гарантује стабилност домаће валуте, односно монетарну стабилност и апсорбује потенцијалне финансијске ризике који произилазе из управљања званичним девизним резервама. На дан 31. децембар 2025. године финансијско стање нето стране активе износи 1.657.316 хиљада КМ и у потпуности је обезбијеђена стабилност домаће валуте (31. децембар 2024: 1.363.695 хиљада КМ).

4. АРАНЖМАН ВАЛУТНОГ ОДБОРА (НАСТАВАК)

Више информација о финансијским ризицима којима је Централна банка била изложена у управљању званичним девизним резервама је објављено у [напомени 6](#).

На датуме извјештавања, адекватан ниво капитализованости Централне банке је обезбиједио извршавање њених функција прописаних Законом о Централној банци. За више информација погледати [напомену 32](#).

5. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА

Фер вриједност је цијена која би била остварена продајом имовине или плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између тржишних учесника на датум мјерења, независно од тога да ли је она видљива директно или процијењена неком другом методом вредновања. Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавезе, Централна банка узима у обзир карактеристике имовине или обавезе коју би тржишни учесници узели у обзир приликом процјењивања њихове цијене на датум мјерења.

Процијењене фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза Централне банке су одређене користећи расположиве тржишне информације, уколико их има, и одговарајуће методологије вредновања.

Осим тога, у сврху финансијског извјештавања, мјерење фер вриједности се категорише у Ниво 1, 2 или 3 у зависности од степена расположивости мјерења фер вриједности и значаја улазних података за цјелокупно мјерење фер вриједности, што је описано у наставку:

- Ниво 1 улазни подаци су котиране цијене (неприлагођене) за идентичну имовину и обавезе на активним тржиштима којима Централна банка може приступити на датум мјерења;
- Ниво 2 улазни подаци су подаци, осим котираних цијена укључених у Ниво 1, који су било директно или индиректно расположиви за имовину и обавезе; и
- Ниво 3 улазни подаци су подаци који нису расположиви за имовину или обавезе.

5. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)

5.1. Финансијска имовина мјерена по фер вриједности

Сљедећа табела даје анализу финансијске имовине мјерене по фер вриједности на сваки датум извјештавања по нивоима хијерархије фер вриједности унутар које је мјерење фер вриједности категоризовано. Ови износи представљају вриједности које су приказане у извјештају о финансијском положају.

У хиљадама КМ

31. децембар 2025.

Финансијска имовина	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
<i>Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит</i>				
Дужнички инструменти	9.799.906	-	-	9.799.906
Монетарно злато	804.614	-	-	804.614
УКУПНО	10.604.520	-	-	10.604.520

У хиљадама КМ

31. децембар 2024.

Финансијска имовина	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
<i>Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит</i>				
Дужнички инструменти	8.639.813	-	-	8.639.813
Монетарно злато	555.157	-	-	555.157
УКУПНО	9.194.970	-	-	9.194.970

Финансијска имовина се мјери по фер вриједности у извјештају о финансијском положају користећи задње послеподневне цијене које котирају на активном тржишту, преузете са званичних сервиса, а што одговара Нивоу 1 хијерархије на датуме извјештавања. За мјерење фер вриједности дужничких инструмента користе се тржишне цијене са званичног сервиса Bloomberg, а за мјерење фер вриједности монетарног злата користи се цијена унце злата преузета са званичног сервиса Reuters.

5. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)

5.2. Финансијска имовина и финансијске обавезе који се не мјере по фер вриједности

У хиљадама КМ

	Књиговодствена вриједност	31. децембар 2025. Фер вриједност
Финансијска имовина		
<i>Финансијска имовина мјерена по амортизованом трошку:</i>		
Готовина у страним валутама	557.531	557.531
Депозити код иностраних банака	5.968.038	5.968.038
Специјална права вучења у ММФ-у	6.346	6.346
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.077.111	1.001.666
Остала финансијска имовина	3.739	3.739
	7.612.765	7.537.320
<i>Финансијска имовина класификована по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит - избор трошка стицања:</i>		
Остала улагања	27.813	27.813
	27.813	27.813
Укупно	7.640.578	7.565.133
Финансијске обавезе		
<i>Финансијске обавезе мјерене по амортизованом трошку:</i>		
Новчанице и кованице у оптицају	8.538.481	8.538.481
Депозити банака	7.326.204	7.326.204
Депозити Владе и осталих јавних институција	689.339	689.339
Остале финансијске обавезе	189.409	189.409
Укупно	16.743.433	16.743.433

5. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)

5.2. Финансијска имовина и финансијске обавезе који се не мјере по фер вриједности (наставка)

У хиљадама КМ

	31. децембар 2024.	
	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
Финансијска имовина		
<i>Финансијска имовина мјерена по амортизованом трошку:</i>		
Готовина у страним валутама	525.980	525.980
Депозити код иностраних банака	6.786.228	6.786.228
Специјална права вучења у ММФ-у	4.771	4.771
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.128.901	1.041.621
Остала финансијска имовина	4.121	4.121
	8.450.001	8.362.721
<i>Финансијска имовина класификована по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит – избор трошка стицања:</i>		
Остала улагања	27.813	27.813
	27.813	27.813
Укупно	8.477.814	8.390.534
Финансијске обавезе		
<i>Финансијске обавезе мјерене по амортизованом трошку:</i>		
Новчанице и кованице у оптицају	7.959.215	7.959.215
Депозити банака	7.455.395	7.455.395
Депозити Владе и осталих јавних институција	860.083	860.083
Остале финансијске обавезе	250.245	250.245
Укупно	16.524.938	16.524.938

За финансијску имовину и финансијске обавезе који се не мјере по фер вриједности, фер вриједност ових компоненти је размотрена у сврху објављивања података о њиховој процијењеној фер вриједности. Управа сматра да књиговодствене вриједности финансијске имовине по амортизованом трошку, осталих улагања и финансијских обавеза по амортизованом трошку, осим дужничких инструмената по амортизованом трошку представљају разумну процјену њихове фер вриједности на датуме извјештавања. Наведена процјена је извршена уважавајући специфичан положај Централне банке као врховне монетарне власти која оперира по аранжману валутног одбора као и доминантну краткорочност ових компоненти. За више информација погледати [напомене 6.3.](#) и [8.](#)

На датуме извјештавања, финансијска имовина и финансијске обавезе које се не мјере по фер вриједности припадају нивоу 2 мјерења фер вриједности, осим за дужничке инструменте по амортизованом трошку који припадају нивоу 1 мјерења јер је њихова фер вриједност утврђена истом техником мјерења која се користи за дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Финансијска имовина по основу које је Централна банка изложена финансијским ризицима (кредитни ризик, тржишни ризици и ризик ликвидности) су:

- Готовина у страним валутама,
- Депозити код иностраних банака (централних банака, комерцијалних банака и BIS -а),
- Специјална права вучења у ММФ-у,
- Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит,
- Монетарно злато,
- Дужнички инструменти по амортизованом трошку,
- Остала финансијска имовина (потраживања од резидентних банака, кредити запосленим и остала потраживања) и
- Остала улагања.

На управљање девизним резервама и управљање финансијским ризицима у процесу управљања девизним резервама у значајној мјери утичу кретања на финансијским тржиштима, првенствено кретања на финансијском тржишту зоне евра, на које утиче велики број различитих фактора, од који су најважније мјере ЕЦБ-а и осталих водећих централних банака на глобалном нивоу.

Све три кључне каматне стопе ЕЦБ су смањиване у фебруару, марту, априлу и јуну 2025. године, сваки пут за по 25 базних поена. До краја 2025. године, каматна стопа на новчане депозите (*енг.* Deposit facility rate), која примарно детерминише услове на финансијском тржишту зоне евра је смањена за укупно 100 базних поена односно на 2,00% са 3,00% колико је износила на почетку године. Главна детерминанта монетарне политике ЕЦБ је и даље ниво инфлације у зони евра, са циљем да се достигне средњорочни циљани ниво инфлације од 2,00%. Управни одбор ЕЦБ истиче како се, при одређивању монетарне политике, не одређује унапријед за одређену динамику промјене стопа, него примјењује приступ који се заснива на најскоријим доступним подацима. Одлуке Управног одбора ЕЦБ о каматним стопама ће, како су навели, зависити о процјени будућих инфлаторних кретања на основу најскоријих макроекономских и финансијских података, те динамици базне инфлације и јачини трансмисије монетарне политике.

Смањивање кључних каматних стопа у зони евра у првом полугодишту 2025. године се, као и претходних година, одразило на смањивање тржишних каматних стопа (еурибор) и тржишних приноса на евро обвезнице у том периоду. Након што је ЕЦБ престала са смањивањем кључних каматних стопа закључно са јуном 2025. године и задржала их на истом нивоу до краја 2025. године, тржишне каматне стопе и тржишни приноси су углавном стагнирали, уз тенденцију благог раста приноса, нешто израженијег код обвезница дужих рочности. Раст приноса на обвезнице дужих рочности, уз стагнацију приноса на обвезнице краћих рочности условио је да крива приноса државних обвезница на финансијском тржишту зоне евра, након дугогодишње мање или више изражене инверзије, постепено добије нормалан облик.

За разлику од претходних година, очекивања по питању будуће монетарне политике америчког Система федералних резерви (*енг.* Fed – Federal Reserve System) имала су мањи утицај на кретања приноса и каматних стопа у зони евра. Каматне стопе и тржишни приноси у зони евра су опадали у првој половини 2025. године, иако Fed није мијењао своју референтну каматну стопу. Каматне стопе и тржишни приноси у другој половини 2025. године у зони евра стагнирали су или благо порасли код обвезница дужих рочности, насупротив томе што је Fed у септембру, октобру и децембру 2025. године смањивао циљани распон референтне каматне стопе, сваки пут за по 25 базних поена, тј. за укупно 75 базних поена, са циљаног распона од 4,25–4,50%, који је важио од 18. децембра 2024. године до 16. септембра 2025. године, на циљани распон од 3,50–3,75% који важи од 10. децембра 2025. године.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик од неизвршења уговорних обавеза од стране друге уговорне стране или емитента дужничких хартија од вриједности с фиксним приходом, при чему уговорна страна представља субјекта код којег се, у складу с прописима Централне банке, држе или су инвестирана средства девизних резерви.

Управљање кредитним ризиком остварује се:

- ограничавањем обима финансијских инструмената,
- ограничавањем уговорних страна и емитената на оне с прихватљивим композитним кредитним рејтингом,
- дефинисањем ограничења у погледу концентрације за инвестирање код сваке појединачне уговорне стране,
- ограничавањем максималног износа који се може инвестирати у појединачне врсте финансијских инструмената,
- ограничавањем величине емисије појединачне хартије од вриједности и
- ограничавањем рочности инвестирања.

За средства која су евидентирана у ванбилансној евиденцији, Централна банка није изложена кредитном ризику, јер сав ризик који евентуално може резултирати из основа пласмана тих средстава сноси уговорно власници средстава (погледати [напомене 35](#) и [36](#)).

Мјерење очекиваних кредитних губитака

Финансијска имовина за коју Централна банка врши израчун очекиваних кредитних губитака обухвата:

- депозите код иностраних банака,
- специјална права вучења у ММФ-у,
- дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит,
- дужничке инструменте по амортизованом трошку и
- осталу финансијску имовину (потраживања од резидентних банака, кредити запосленим и остала потраживања).

Основни критеријум за дефинисање ограничења изложености кредитном ризику представља композитни кредитни рејтинг. Композитни кредитни рејтинг представља просјек нивоа постојећих кредитних рејтинга додијелиених одређеном емитенту од стране најмање двије од три кредитне рејтинг агенције (Standard & Poor's, Fitch Ratings ili Moody's).

Финансијску имовину која има композитни кредитни рејтинг нивоа АА минус (АА-) или виши, Централна банка третира као изложеност кредитном ризику ниског нивоа.

Финансијску имовину која има композитни кредитни рејтинг нивоа од ВВВ минус (ВВВ -) до А плус (А+), Централна банка третира као изложеност кредитном ризику средњег нивоа.

Финансијску имовину која има композитни кредитни рејтинг нивоа нижег од ВВВ минус (ВВВ -), Централна банка третира као изложеност кредитном ризику високог нивоа.

У недостатку кредитног рејтинга, Централна банка процјењује капацитет дужника да уредно измирује доспјеле уговорне новчане обавезе.

Модел умањења вриједности финансијске имовине дефинише три фазе расподјеле изложености, у зависности од нивоа кредитног ризика код иницијалног признавања и на бази промјена нивоа кредитног ризика након иницијалног признавања као што је приказано у наставку:

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

1. Фаза 1 расподјеле изложености – Финансијска имовина коју Централна банка приликом иницијалног признавања третира као изложеност кредитном ризику ниског или средњег нивоа алоцира се у Фазу 1. Према интерним актима Централне банке, улагање девизних средстава које подразумева излагање кредитном ризику високог нивоа није дозвољено. Свако улагање средстава девизних резерви приликом иницијалног признавања алоцира се у Фазу 1 расподјеле изложености.
2. Фаза 2 расподјеле изложености – Уколико дође до значајног повећања кредитног ризика у односу на иницијално признавање, финансијска имовина која је била алоцирана у Фазу 1 прелази у Фазу 2.
3. Фаза 3 расподјеле изложености – Уколико се финансијској имовини додијели статус неиспуњавања обавеза (*енг.* Default), финансијска имовина прелази у Фазу 3.

Израчунавање очекиваних кредитних губитака врши се или на 12-мјесечној или на цјеложивотној основи, у зависности од тога који је ниво композитног кредитног рејтинга финансијске имовине, да ли је дошло до значајног повећања кредитног ризика од момента иницијалног признавања финансијске имовине или је финансијска имовина кредитно умањена.

За финансијску имовину која је алоцирана у Фазу 1, врши се обрачун 12-мјесечних очекиваних кредитних губитака, док се за финансијску имовину која је алоцирана у Фазу 2 или Фазу 3, врши обрачун цјеложивотних очекиваних кредитних губитака.

Значајно повећање кредитног ризика

Значајно повећање кредитног ризика, као критеријума за трансфер изложености у Фазу 2, представља:

- смањење оцјене композитног кредитног рејтинга за више од два подиока у односу на датум иницијалног признавања, осим у случају да се финансијска имовина и након смањења оцјене композитног кредитног рејтинга третира као изложеност кредитном ризику ниског нивоа на датум извјештавања или
- смањење оцјене композитног кредитног рејтинга финансијске имовине испод инвестибилног нивоа композитног кредитног рејтинга, тј. испод оцјене BBB минус (BBB-).

Финансијска имовина се не може из Фазе 1 реалоцирати у Фазу 2 уколико Централна банка сматра да дужник који нема додијелен кредитни рејтинг има велики капацитет да уредно измирује доспјеле уговорне обавезе. У Фазу 2 не може се алоцирати ни финансијска имовина која и након смањења нивоа композитног кредитног рејтинга, има ниво AA минус (AA-) или виши, обзиром да се третира као изложеност кредитном ризику ниског нивоа.

Уколико се финансијски инструмент састоји из више транши које су иницијално признате у различитим периодима и које су у различитим периодима имале различите композитне кредитне рејтинге, уважавајући конзервативни приступ, као релевантно узима се израчунато повећање кредитног ризика од највишег подиока.

Уколико је до промјене оцјене кредитног ризика дошло услед промјене методологије одређене кредитне рејтинг агенције и не ради се о значајном повећању кредитног ризика у односу на иницијално процијењене ризике, изложености се не класификују у Фазу 2.

Централна банка може на основу властите анализе за сваки индивидуални финансијски инструмент одредити алокацију тог финансијског инструмента у Фазу 2 или Фазу 3. Уколико су отклоњени узроци који су довели до алокације финансијске имовине у Фазу 2, изложеност се може вратити у Фазу 1, али минимално 90 дана након отклањања узрока.

Поред наведених критеријума, класификација по фазама може се вршити и на основу претпоставке да је дошло до значајног повећања кредитног ризика уколико плаћање касни 30 или више дана, при чему се финансијска имовина класификује у Фазу 2 (*енг.* underperforming) уколико плаћање касни 30-89 дана. Финансијска имовина се класификује у Фазу 3 (*енг.* nonperforming) уколико плаћање касни 90 или више дана.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

Дефиниција статуса неиспуњавања обавеза (*енг. Default*)

Критеријум за статус неиспуњавања обавеза представљају објективни докази умањења вриједности, и то посебно:

- значајне финансијске потешкоће емитента хартије од вриједности,
- непоштовање уговорних обавеза у смислу кашњења по обавезама главнице и камате,
- евентуално реструктурирање или измјена постојећих услова сервисирања обавеза по основу дуга произашлог из финансијског инструмента из разлога који се односе на финансијске потешкоће емитента,
- вјероватноћа банкрота и/или ликвидације или други облик финансијске реорганизације и/или
- нестанак активног тржишта за трговање.

Израчунавање очекиваних кредитних губитака

Очекивани кредитни губици се израчунавају као производ три варијабле: вјероватноће неиспуњења обавеза (*енг. PD - Probability of Default*), губитка у случају неиспуњења обавеза (*енг. LGD - Loss Given Default*) и изложености (*енг. EAD - Exposure at Default*), који се дефинишу како слиједи:

- **Вјероватноћа неиспуњења обавеза (PD)** представља процјену вјероватноће да друга уговорна страна неће бити у могућности да испуни своје обавезе по основу дуга. У извјештајним периодима користио се исти начин калкулације PD-а у складу са методологијом Централне банке за израчун очекиваних кредитних губитака која је у примјени од 1. јануара 2019. године, с тим да су 2024. године параметри за израчун вјероватноће неиспуњења обавезе (*енг. default*) за изложености према страним банкама и изложености по основу страних дужничких инструмената ажурирани у свјетлу перцепције пораста кредитних ризика усљед интензивирања геополитичких тензија и њиховог утицаја на свјетску економију. За израчунавање умањења вриједности, у складу са најбољим праксама у другим централним банкама у региону и у Европској унији, а које су у обавези примјене МСФИ, Централна банка као параметар вјероватноће неиспуњења обавеза, користи процјене на основу података из транзиционих матрица које објављују кредитне рејтинг агенције и експертске оцјене у виду фиксних процената вјероватноће неиспуњења обавеза.

За израчунавање вјероватноће неиспуњења обавеза процјене се раде на основу транзиционих матрица за корпорације на глобалном нивоу које садрже податке о просјечној стопи једногодишње транзиције одговарајућег дугорочног нивоа кредитног рејтинга у статус „D“, тј. default или статус „SD“, тј. selective default. На основу наведених података врше се процјене вјероватноће неиспуњења обавеза за изложености према страним комерцијалним банкама и страним државама, односно страним централним банкама и владама, за које је могуће израчунати композитне кредитне рејтинге. При процјени вјероватноће неиспуњења обавеза за изложености према страним државама, односно страним централним банкама и владама, у обзир се узима и први ненулти податак о стопи једногодишње транзиције нивоа суверених рејтинга у статус „D“, тј. default или статус „SD“, тј. selective default из транзиционих матрица за суверене рејтинге. За изложености за које није могуће израчунати композитне кредитне рејтинге, у оба извјештајна периода, користе се експертске оцјене у виду фиксних процената, односно поједностављени приступ у складу са анализом тренутног стања и досадашњег искуства.

- **Губитак у случају неиспуњења обавеза (LGD)** представља процјену процентуалне изложености емитенту која се у случају настанка неиспуњења обавеза неће моћи наплатити. За губитак у случају неиспуњења обавеза се користи константна вриједност једногодишњег LGD-а у износу од 45% у складу с чланом 161. Уредбе 575/2013 Европског парламента и Одбора од 26. јуна 2013. године (*енг. Capital Requirements Regulations odnosno „CRR“*).

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

- **Изложеност (EAD)** представља књиговодствену вриједност финансијске имовине, односно књиговодствено стање на дан иницијалног признавања/на датум извјештавања.

Износ умањења вриједности за изложености које су предмет индивидуалне процјене се рачуна као разлика између књиговодствене вриједности финансијске имовине и вјероватноћом пондерисане садашње вриједности процијењених новчаних токова, дисконтване ефективном каматном стопом, при чему се очекивани кредитни губици дисконтују на датум извјештавања, а не на датум очекиваног неиспуњења обавеза или на други датум.

За потребе одређивања значајног повећања кредитног ризика и признавања очекиваних кредитних губитака, финансијски инструменти се могу сврстати у групе, и то на бази заједничких карактеристика кредитног ризика, како би се омогућило лакше провођење анализе ради правовременог утврђивања значајног повећања кредитног ризика.

Израчунавање умањења вриједности за финансијске инструменте на колективној основи се код изложености класификованих у Фазу 1 врши на 12-мјесечном нивоу, док се за изложености класификоване у Фазу 2 израчунава цјеложивотни кредитни губитак.

Укључивање будућих (*енг. forward-looking*) информација

Циљ умањења вриједности је признати очекиване кредитне губитке на цјеложивотном периоду за финансијске инструменте код којих је дошло до значајног повећања кредитног ризика у односу на иницијално процијењене ризике, без обзира да ли се процјена ради на индивидуалној или колективној основи, узимајући у обзир све разумне и поткријељене информације укључујући и оне које се односе на будућност.

У складу са наведеним, укључивање будућих информација у израчунавање очекиваних губитака врши се прилагођавањем вјероватноће губитка.

С обзиром да Централна банка у свом портфељу има финансијске инструменте од издаваоца различитих и по структури, као и географској распрострањености, с циљем укључивања будућих (*енг. forward-looking*) информација при израчунавању очекиваних кредитних губитака, Централна банка се ослања на предвиђања промјене рејтинга (*енг. outlook*) за поједине инструменте односно издаваоце.

Предвиђање смјера кретања рејтинга на израчунату вјероватноћу губитка: позитивно, стабилно или негативно предвиђање од стране три највеће рејтинг агенције је укључено у вјероватноћу неиспуњења обавеза по принципу једнаких вјероватноћа.

Централна банка за оцјену умањења вриједности користи индивидуални и колективни приступ.

С обзиром на структуру и класификацију портфеља, Централна банка ће сваку изложеност за коју се утврди објективно умањење вриједности, односно статус неиспуњења обавеза, посматрати као индивидуално значајну изложеност и примјењивати индивидуалну процјену. За индивидуални приступ оцјени умањења вриједности користи се оцјена кроз три различита сценарија. За мјерење очекиваних кредитних губитака није нужно одредити сваки могући сценарио, али је потребно узети у обзир ризик или вјероватноћу настанка кредитног губитка на начин који одражава вјероватноћу настанка кредитног губитка и вјероватноћу изостанка кредитног губитка, чак и када је вјероватноћа настанка веома мала.

6.1.1. Изложеност кредитном ризику

Сљедећа табела приказује усклађивање између почетног и закључног стања умањења вриједности и резервација за финансијску имовину на датуме извјештавања:

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.1. Изложеност кредитном ризику (наставак)

У хиљадама КМ

	2025.				2024.			
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
1. Депозити код иностраних банака								
На дан 1. јануар	2.331	-	-	2.331	1.657	-	-	1.657
Повећања очекиваних кредитних губитака	23.073	-	-	23.073	10.472	-	-	10.472
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(304)	-	-	(304)	(183)	-	-	(183)
Отпуштања због престанака признавања орочених депозита	(22.598)	-	-	(22.598)	(9.615)	-	-	(9.615)
На дан 31. децембар	2.502	-	-	2.502	2.331	-	-	2.331
2. Специјална права вучења у ММФ-у								
На дан 1. јануар	-	-	-	-	-	-	-	-
Повећања очекиваних кредитних губитака	-	-	-	-	-	-	-	-
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	-	-	-	-	-	-	-	-
На дан 31. децембар	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит								
На дан 1. јануар	2.514	-	-	2.514	904	-	-	904
Повећања очекиваних кредитних губитака	2.086	-	-	2.086	2.299	-	-	2.299
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(237)	-	-	(237)	(46)	-	-	(46)
Отпуштања због доспјелих инструмената	(1.579)	-	-	(1.579)	(606)	-	-	(606)
<i>Нето повећања током године</i>	<i>270</i>	-	-	<i>270</i>	<i>1.647</i>	-	-	<i>1.647</i>
Нето отпуштања због продатих инструмената	(149)	-	-	(149)	(37)	-	-	(37)
На дан 31. децембар	2.635	-	-	2.635	2.514	-	-	2.514

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.1. Изложеност кредитном ризику (наставак)

У хиљадама КМ

	2025.				2024.			
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
4. Дужнички инструменти по амортизованом трошку								
На дан 1. јануар	380	-	-	380	219	-	-	219
Повећања очекиваних кредитних губитака	25	-	-	25	199	-	-	199
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(40)	-	-	(40)	(12)	-	-	(12)
Отпуштања због доспјелих инструмената	(8)	-	-	(8)	(26)	-	-	(26)
На дан 31. децембар	357	-	-	357	380	-	-	380
5. Остала финансијска имовина								
На дан 1. јануар	6	-	601	607	6	-	601	607
Повећања очекиваних кредитних губитака	7	-	-	7	6	-	-	6
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(7)	-	-	(7)	(6)	-	-	(6)
На дан 31. децембар	6	-	601	607	6	-	601	607
Укупно почетно стање на дан 1. јануар	5.231	-	601	5.832	2.786	-	601	3.387
Укупно нето повећања очекиваних кредитних губитака током године	269	-	-	269	2.445	-	-	2.445
Укупно закључно стање на дан 31. децембар	5.500	-	601	6.101	5.231	-	601	5.832

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.2. Концентрација кредитног ризика

а) Максимална изложеност кредитном ризику - Финансијска имовина која је предмет умањења

Сљедећа табела приказује максималну изложеност финансијске имовине Централне банке кредитном ризику на датуме извјештавања, анализирану по класама финансијских инструмената за које се очекивани кредитни губици рачунају и признају:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.				31. децембар 2024.			
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
Класе финансијских инструмената								
Готовина у страним валутама								
Бруто књиговодствена вриједност	557.531	-	-	557.531	525.980	-	-	525.980
Умањење вриједности	-	-	-	-	-	-	-	-
Књиговодствена вриједност	557.531	-	-	557.531	525.980	-	-	525.980
Депозити код иностраних банака								
Бруто књиговодствена вриједност	5.970.540	-	-	5.970.540	6.788.559	-	-	6.788.559
Умањење вриједности	(2.502)	-	-	(2.502)	(2.331)	-	-	(2.331)
Књиговодствена вриједност	5.968.038	-	-	5.968.038	6.786.228	-	-	6.786.228
Специјална права вучења у ММФ-у								
Бруто књиговодствена вриједност	6.346	-	-	6.346	4.771	-	-	4.771
Умањење вриједности	-	-	-	-	-	-	-	-
Књиговодствена вриједност	6.346	-	-	6.346	4.771	-	-	4.771
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит								
Бруто књиговодствена вриједност	9.799.906	-	-	9.799.906	8.639.813	-	-	8.639.813
Резервације за очекиване кредитне губитке (признате у осталој свеобухватној добити)	2.635	-	-	2.635	2.514	-	-	2.514
Бруто књиговодствена вриједност	9.799.906	-	-	9.799.906	8.639.813	-	-	8.639.813

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

У хиљадама КМ Класе финансијских инструмената	31. децембар 2025.				31. децембар 2024.			
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
Дужнички инструменти по амортизованом трошку								
Бруто књиговодствена вриједност	1.077.468	-	-	1.077.468	1.129.281	-	-	1.129.281
Умањење вриједности	(357)	-	-	(357)	(380)	-	-	(380)
Књиговодствена вриједност	1.077.111	-	-	1.077.111	1.128.901	-	-	1.128.901
Остала финансијска имовина								
Бруто књиговодствена вриједност	3.745	-	601	4.346	4.127	-	601	4.728
Умањење вриједности	(6)	-	(601)	(607)	(6)	-	(601)	(607)
Књиговодствена вриједност	3.739	-	-	3.739	4.121	-	-	4.121

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

б) Максимална изложеност кредитном ризику - Финансијски инструменти који нису предмет умањења

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Књиговодствене вриједности		
Монетарно злато	804.614	555.157
Остала улагања	27.813	27.813
УКУПНО	832.427	582.970

Централна банка не држи колатерале и остала заложна средства у циљу покривања кредитног ризика. На дан 31. децембар 2025. године Централна банка нема имовину која је доспјела, а ненаплаћена и има умањену имовину у износу од 601 хиљаде КМ (На дан 31. децембар 2024. године Централна банка није имала имовину која је доспјела, а ненаплаћена и имала је умањену имовину у износу од 601 хиљаде КМ).

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

Концентрација према кредитном рејтингу

Сљедеће табеле представљају анализу концентрације финансијске имовине Централне банке према композитном кредитном рејтингу уговорне стране на датуме извјештавања:

У хиљадама КМ

31. децембар 2025.

Кредитни рејтинг	Готовина у страним валутама	Депозити код иностраних банака	Специјална права вучења у ММФ-у	Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		Монетарно злато	Дужнички инструменти по амортизованом трошку		Остала финансијска имовина	Остала улагања	Укупно
AAA	-	2.343.365	-	2.844.188	-	-	84.698	-	-	-	5.272.251
AA+	-	158.240	-	2.536.213	-	-	286.435	-	-	-	2.980.888
AA	-	7.331	-	56.745	-	-	55.870	-	-	-	119.946
AA-	-	964.627	-	1.434.952	-	-	93.306	-	-	-	2.492.885
A+	-	1.395.071	-	1.454.919	-	-	225.471	-	-	-	3.075.461
A	-	557.228	-	729.265	-	-	234.464	-	-	-	1.520.957
A-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
П ¹	-	544.678	6.346	-	804.614	-	-	-	-	27.813	1.383.451
BBB+	-	-	-	743.624	-	-	97.224	-	-	-	840.848
BBB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BBB-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Без рејтинга	557.531	-	-	-	-	-	-	-	4.346	-	561.877
Укупно	557.531	5.970.540	6.346	9.799.906	804.614	1.077.468	1.077.468	4.346	27.813	18.248.564	
Умањење вриједности	-	(2.502)	-	-	-	-	(357)	(607)	-	-	(3.466)
УКУПНО	557.531	5.968.038	6.346	9.799.906²	804.614	1.077.111	1.077.111	3.739	27.813	18.245.098	

¹ Међународне институције (енг. International institutions)

² Резервације за очекиване кредитне губитке не умањују бруто књиговодствену вриједност дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

У хиљадама КМ

31. децембар 2024.

Кредитни рејтинг	Готовина у страним валутама	Депозити код страних банака	Специјална права вучења у ММФ-у	Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		Монетарно злато	Дужнички инструменти по амортизованом трошку		Остала финансијска имовина	Остала улагања	Укупно
AAA	-	3.590.164	-	2.413.995	-	-	142.730	-	-	-	6.146.889
AA+	-	601	-	1.830.820	-	-	285.063	-	-	-	2.116.484
AA	-	8.625	-	61.464	-	-	55.400	-	-	-	125.489
AA-	-	1.406.504	-	2.778.154	-	-	316.143	-	-	-	4.500.801
A+	-	877.999	-	-	-	-	-	-	-	-	877.999
A	-	472.428	-	131.506	-	-	41.279	-	-	-	645.213
A-	-	-	-	781.479	-	-	192.408	-	-	-	973.887
П ³	-	432.238	4.771	-	555.157	-	-	-	-	27.813	1.019.979
BBB+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BBB	-	-	-	642.395	-	-	96.258	-	-	-	738.653
BBB-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Без рејтинга	525.980	-	-	-	-	-	-	-	4.728	-	530.708
Укупно	525.980	6.788.559	4.771	8.639.813	555.157	1.129.281	1.129.281	4.728	27.813	17.676.102	
Умањење вриједности	-	(2.331)	-	-	-	-	(380)	(607)	-	-	(3.318)
УКУПНО	525.980	6.786.228	4.771	8.639.813⁴	555.157	1.128.901	1.128.901	4.121	27.813	17.672.784	

³ Међународне институције (енг. International institutions)

⁴ Резервације за очекиване кредитне губитке не умањују бруто књиговодствену вриједност дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

Географска концентрација ризика финансијске имовине са изложеношћу кредитном ризику

Сљедеће табеле дају информацију о изложености финансијске имовине Централне банке кредитном ризику по бруто књиговодственим вриједностима, разврстано по географским регијама на датуме извјештавања. За потребе ове објаве, Централна банка је разврстала изложености по регијама на основу домицилне земље уговорне стране:

31. децембар 2025. године

У хиљадама КМ	Земље			Укупно
	ЕУ земље	нечланице ЕУ	Босна и Херцеговина	
Готовина у страним валутама	-	-	557.531	557.531
Депозити код иностраних банака	3.082.755	2.887.785	-	5.970.540
Специјална права вучења у ММФ-у	-	6.346	-	6.346
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	9.718.233	81.673	-	9.799.906
Монетарно злато	-	804.614	-	804.614
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.077.468	-	-	1.077.468
Остала финансијска имовина	-	-	4.346	4.346
Остала улагања	10	27.803	-	27.813
Укупно	13.878.466	3.808.221	561.877	18.248.564
			Умањење вриједности	(3.466)
			УКУПНО	18.245.098

31. децембар 2024. године

У хиљадама КМ	Земље			Укупно
	ЕУ земље	нечланице ЕУ	Босна и Херцеговина	
Готовина у страним валутама	-	-	525.980	525.980
Депозити код иностраних банака	3.834.333	2.954.226	-	6.788.559
Специјална права вучења у ММФ-у	-	4.771	-	4.771
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	8.553.500	86.313	-	8.639.813
Монетарно злато	-	555.157	-	555.157
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.129.281	-	-	1.129.281
Остала финансијска имовина	-	-	4.728	4.728
Остала улагања	10	27.803	-	27.813
Укупно	13.517.124	3.628.270	530.708	17.676.102
			Умањење вриједности	(3.318)
			УКУПНО	17.672.784

Анализа каматоносних компоненти девизних резерви према појединачној земљи у којој су средства инвестирана је објављена у [напоменама 8, 10 и 12.](#)

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик

Тржишни ризик је ризик од промјене тржишне вриједности финансијске имовине и инструмената усљед промјене услова на финансијским тржиштима. Тржишни ризици са којима се Централна банка сусреће у свом пословању су: девизни ризик, каматни ризик и ризик цијене злата. Циљ управљања тржишним ризицима је контрола и управљање ризицима у оквиру прихватљивих параметара, с циљем оптимизације поврата.

У сврху квантификације ефеката тржишног ризика на вриједност девизних резерви Централна банка користи концепт „вриједности под ризиком“ (VaR – Value at Risk). Вриједност под ризиком представља статистичку мјеру која показује највећи могући губитак портфеља девизних резерви који може настати усљед промјене цијена финансијских инструмената и промјене девизних курсева, уз одређени ниво поузданости за одређени временски интервал. Вриједност VaR за тржишни ризик се израчунава аналитичком (параметарском) методом, на основу средње вриједности добитка/губитка или стопе приноса посматраног портфеља и стандардне девијације посматраних података. Централна банка при обрачунању VaR примјењује ниво поузданости од 99% за временски интервал од десет дана.

За израчунавање вриједности VaR портфеља девизних резерви Централне банке, узимају се у обзир све позиције у портфељу девизних резерви које су изложене тржишним ризицима, односно ризику цијене злата, каматном ризику и девизном ризику. На дан 31. децембар 2025. године, изложеност девизних резерви Централне банке тржишном ризику (VaR уз ниво поузданости 99% за временски интервал од десет дана), која укључује промјене еурске цијене злата, промјене цијена финансијских инструмената и промјене девизних курсева у односу на КМ, износи 108.829 хиљада КМ (2024: 73.590 хиљада КМ), што представља еквивалент 0,60% укупне финансијске имовине (2024: 0,42% укупне финансијске имовине).

Вриједност под ризиком у односу на 2024. годину је повећана за 47,88%, искључиво због повећаног ризика цијене монетарног злата (допринос порасту VaR је 119,72%), док је каматни ризик портфеља девизних резерви Централне банке смањен („негативан допринос“ порасту VaR је 18,24%). За разлику од претходних година, када је вриједности VaR највише доприносио каматни ризик, на дан 31. децембар 2025. године ризик цијене злата чини 71,21% вриједности VaR (2024: 47,99%). Учешће девизног ризика у вриједности VaR је и даље веома мало.

Вриједности VaR на датуме извјештавања израчунати су као збир компоненталних вриједности VaR:

- за монетарно злато (VaR због промјене еурске тржишне цијене монетарног злата),
- за дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (каматни VaR који проистиче из промјене тржишних приноса, односно промјене тржишне цијене дужничких инструмената) и
- за дио дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит и депозита код иностраних банака (девизни VaR који проистиче из промјене девизних курсева).

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Ризик цијене злата	77.500	35.314
Каматни ризик	31.099	37.528
Девизни ризик	230	748
Укупно VaR	108.829	73.590

6.2.1. Девизни ризик

Девизни ризик је ризик промјене вриједности девизне имовине и обавеза усљед промјене девизног курса. Централна банка је изложена девизном ризику кроз трансакције у страним валутама. Управљање девизним ризиком проводи се првенствено кроз усклађивање валутне структуре имовине и обавеза Централне банке, као и постављањем квантитативних ограничења за изложеност девизном ризику.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз финансијске извјештаје за годину која је завршила 31. децембра 2025.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.1. Девизни ризик (наставак)

Управљање и контролу девизног ризика Централна банка обезбјеђује строгим поштовањем одредби Закона о Централној банци и интерним актима Централне банке.

Највећи дио званичних девизних резерви држи се у EUR, а максималан износ који се може држати у другим конвертибилним валутама осим EUR не може бити већи од 50% од укупног износа несмањеног капитала и резерви Централне банке.

Сљедеће табеле приказују девизну позицију Централне банке на дан 31. децембар 2025. и 31. децембар 2024. године:

31. децембар 2025. У хиљадама КМ	Остале стране валуте			КМ	Укупно
	EUR	USD			
Готовина у страним валутама	557.531	-	-	-	557.531
Депозити код иностраних банака	5.957.150	7.164	3.724	-	5.968.038
Специјална права вучења у ММФ-у	-	-	6.346	-	6.346
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	9.718.233	81.673	-	-	9.799.906
Монетарно злато	804.614	-	-	-	804.614
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.077.111	-	-	-	1.077.111
Остала финансијска имовина	33	51	1	3.654	3.739
Остала улагања	10	-	-	27.803	27.813
Укупно финансијска имовина	18.114.682	88.888	10.071	31.457	18.245.098
Новчанице и кованице у оптицају	-	-	-	8.538.481	8.538.481
Депозити банака	140.447	-	-	7.185.757	7.326.204
Депозити Владе и осталих јавних институција	-	-	-	689.339	689.339
Остале финансијске обавезе	845	251	11	188.302	189.409
Укупно финансијске обавезе	141.292	251	11	16.601.879	16.743.433
НЕТО ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА	17.973.390	88.637	10.060	(16.570.422)	1.501.665

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.1. Девизни ризик (наставак)

31. децембар 2024.

У хиљадама КМ	Остале стране валуте			КМ	Укупно
	EUR	USD			
Готовина у страним валутама	525.980	-	-	-	525.980
Депозити код иностраних банака	6.761.143	17.083	8.002	-	6.786.228
Специјална права вучења у ММФ-у	-	-	4.771	-	4.771
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	8.553.500	86.313	-	-	8.639.813
Монетарно злато	555.157	-	-	-	555.157
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.128.901	-	-	-	1.128.901
Остала финансијска имовина	66	-	-	4.055	4.121
Остала улагања	10	-	-	27.803	27.813
Укупно финансијска имовина	17.524.757	103.396	12.773	31.858	17.672.784
Новчанице и кованице у оптицају	-	-	-	7.959.215	7.959.215
Депозити банака	623.510	-	-	6.831.885	7.455.395
Депозити Владе и осталих јавних институција	-	-	-	860.083	860.083
Остале финансијске обавезе	745	263	1	249.236	250.245
Укупно финансијске обавезе	624.255	263	1	15.900.419	16.524.938
НЕТО ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА	16.900.502	103.133	12.772	(15.868.561)	1.147.846

Централна банка није изложена ризику промјене курса EUR због аранжмана валутног одбора чиме је КМ везана за EUR по курсу 1 EUR = 1,95583 КМ.

6.2.2. Каматни ризик

Каматни ризик је ризик промјене тржишне вриједности финансијске имовине усљед неповољних кретања каматних стопа.

Каматним ризиком се управља прописивањем циљаног модификованог трајања инвестираних девизних резерви, праћењем вриједности под ризиком, те одабиром одговарајућег тржишног индекса који, уз неопходна прилагођавања, представља референтни портфељ (бенчмарк) и прописивањем максималног износа дозвољеног одступања поврата портфеља од поврата њему одговарајућег бенчмарка (грешка праћења).

Циљано модификовано трајање се одговарајућим прописима Централне банке скраћује или продужује, у зависности од актуелне структуре портфеља девизних резерви, актуелних тржишних услова и доступних очекивања и прогноза, а у складу са стратешким одређењем да је максималан дозвољени рок инвестирања дужничких инструмената са фиксним приходом десет година, а максималан дозвољени рок инвестирања депозита код иностраних банака је једна година.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.2. Каматни ризик (наставак)

Према прописима важећим на датуме извјештавања, циљано модификовано трајање укупног портфеља девизних резерви којим управља Централна банка износи 1,10 година, уз дозвољена одступања +/- 0,40 година.

За портфељ дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит са преосталим роком до доспијећа дужим од годину дана, а којим управља Централна банка, дозвољено одступање модификованог трајања износи +/- 0,30 година од одговарајућег бенчмарка.

За средства девизних резерви која су повјерена на управљање спољном портфељ менаџеру по основу споразума закљученог са Свјетском банком у оквиру RAMP програма, дозвољена одступања модификованог трајања износе +/- 0,25 година од одговарајућих бенчмарка за USD и EUR портфељ дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит ([напомена 10](#)).

Централна банка као основну мјеру изложености каматном ризику користи модификовано трајање дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит. Модификовано трајање је мјера осјетљивости цијене финансијског инструмента на промјену каматне стопе, односно тржишног приноса дужничког инструмента. Модификовано трајање се изражава као број година и што је трајање дуже, већи је и каматни ризик. Модификовано трајање портфеља се израчунава као пондерисани просјек доспијећа новчаних токова појединачних финансијских инструмената у портфељу, при чему је пондер садашња вриједност новчаног тока.

Током 2025. године модификовано трајање дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, укључујући средства девизних резерви која су повјерена на управљање спољном портфељ менаџеру, је продужено и износи 1,78 година на дан 31. децембар 2025. године (2024: 1,35 година), с обзиром да је побољшана стабилност валутног одбора.

Сљедеће табеле приказују изложеност Централне банке каматном ризику на датуме извјештавања, по књиговодственој вриједности инструмената, категоризоване (разврстане у разреде рочности) према критеријуму датума поновног одређивања каматних стопа у складу са уговорним аранжманима (уговорни новчани токови, као нпр. исплате купона) или датумом доспијећа инструмената. У складу с тим, критеријум за разврставање инструмената у разреде рочности за купонске дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит је датум доспијећа прве наредне исплате купона, док се дисконтни дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, те дужнички инструменти по амортизованом трошку и депозити код иностраних банака разврставају у разреде рочности према датуму доспијећа инструмента:

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз финансијске извјештаје за годину која је завршила 31. децембра 2025.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.2. Каматни ризик (наставак)

31. децембар 2025.	До 3	Од 3	Од 1	Преко 3	Бескаматно	Укупно
У хиљадама КМ	мјесеца	до 12	до 3	године	године	
Готовина у страним валутама	-	-	-	-	557.531	557.531
Депозити код иностраних банака	5.129.190	830.433	-	-	8.415	5.968.038
Специјална права вучења у ММФ-у	6.317	-	-	-	29	6.346
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	2.466.873	7.267.447	-	-	65.586	9.799.906
Монетарно злато	-	-	-	-	804.614	804.614
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	-	97.154	135.873	841.837	2.247	1.077.111
Остала финансијска имовина	-	-	-	-	3.739	3.739
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Укупно финансијска имовина	7.602.380	8.195.034	135.873	841.837	1.469.974	18.245.098
Новчанице и кованице у оптицају	-	-	-	-	8.538.481	8.538.481
Депозити банака	7.325.543	-	-	-	661	7.326.204
Депозити Владе и осталих јавних институција	-	-	-	-	689.339	689.339
Остале финансијске обавезе	-	-	-	-	189.409	189.409
Укупно финансијске обавезе	7.325.543	-	-	-	9.417.890	16.743.433
КАМАТНА НЕУСКЛАЂЕНОСТ	276.837	8.195.034	135.873	841.837	(7.947.916)	1.501.665

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.2. Каматни ризик (наставак)

31. децембар 2024. У хиљадама КМ	До 3	Од 3	Од 1	Преко 3		Укупно
	мјесеца	до 12 мјесеци	до 3 године	године	Бескаматно	
Готовина у страним валутама	-	-	-	-	525.980	525.980
Депозити код иностраних банака	6.193.032	571.034	-	-	22.162	6.786.228
Специјална права вучења у ММФ-у	4.742	-	-	-	29	4.771
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	2.986.605	5.602.376	-	-	50.832	8.639.813
Монетарно злато	-	-	-	-	555.157	555.157
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	-	58.664	231.159	836.608	2.470	1.128.901
Остала финансијска имовина	-	-	-	-	4.121	4.121
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Укупно финансијска имовина	9.184.379	6.232.074	231.159	836.608	1.188.564	17.672.784
Новчанице и кованице у оптицају	-	-	-	-	7.959.215	7.959.215
Депозити банака	7.454.281	-	-	-	1.114	7.455.395
Депозити Владе и осталих јавних институција	-	-	-	-	860.083	860.083
Остале финансијске обавезе	-	-	-	-	250.245	250.245
Укупно финансијске обавезе	7.454.281	-	-	-	9.070.657	16.524.938
КАМАТНА НЕУСКЛАЂЕНОСТ	1.730.098	6.232.074	231.159	836.608	(7.882.093)	1.147.846

Анализа осјетљивости базирана на сценаријима предефинисаних промјена тржишних приноса

У сврху квантификације ефеката изложености девизних резерви каматном ризику, као допуну VaR анализе, користи се стрес тест (анализа осјетљивости) који на бази модификованог трајања портфеља дужничких инструмената предвиђа могући ефекат промјене каматних стопа (тржишних приноса) на финансијску имовину Централне банке.

За Централну банку је најважнији сценарио могући неочекивани скок каматних стопа (пад тржишних цијена дужничких инструмената), тако да се израчунава утицај на финансијску имовину у случају пораста каматних стопа (помјерања криве приноса на евро обвезнице на горе) према претпостављеном сценарију (предефинисани пораст).

Анализа осјетљивости на каматни ризик базирана на сценаријима предефинисаних промјена тржишних приноса (каматних стопа) изражених у базним поенима (б.п.) показује који су ефекти промјене нивоа криве приноса обвезница у зони евра (крива приноса на евро обвезнице) на вриједност финансијске имовине Централне банке на датуме извјештавања.

Ефекти промјене нивоа криве приноса на евро обвезнице представљају пад тржишних вриједности дужничких инструмената за предефинисане порасте каматних стопа за 1, 50, 100 или 200 базних поена. Ова анализа претпоставља да су све остале варијабле непромијењене на посматране датуме извјештавања.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.2. Каматни ризик (наставак)

Анализа осјетљивости - сценарији претпостављених промјена тржишних приноса на дан 31. децембар 2025.

Промјена тржишних приноса	+/- 1 б.п.	+/- 50 б.п.	+/- 100 б.п.	+/- 200 б.п.
Промјена финансијске имовине (у хиљадама КМ)	(1.745)/1.745	(87.240)/87.240	(174.480)/174.480	(348.960)/348.960

Анализа осјетљивости - сценарији претпостављених промјена тржишних приноса на дан 31. децембар 2024.

Промјена тржишних приноса	+/- 1 б.п.	+/- 50 б.п.	+/- 100 б.п.	+/- 200 б.п.
Промјена финансијске имовине (у хиљадама КМ)	(1.168)/1.168	(58.410)/58.410	(116.819)/116.819	(233.638)/233.638

У случају сценарија помјерања криве приноса на евро обвезнице на горе за 1 б.п. (0,01%), финансијска имовина Централне банке би на дан 31. децембар 2025. године била смањена за 1.745 хиљада КМ (На дан 31. децембар 2024. године: 1.168 хиљада КМ).

У случају сценарија помјерања криве приноса на евро обвезнице на доље за 1 б.п. (0,01%), финансијска имовина Централне банке би на дан 31. децембар 2025. године била већа за 1.745 хиљада КМ (На дан 31. децембар 2024. године: 1.168 хиљада КМ).

Ефекти на вриједност финансијске имовине у случају сценарија већих помјерања (+/- 50 б.п., +/- 100 б.п., или +/-200 б.п.) криве приноса на евро обвезнице, били би пропорционални ефектима промјене вриједности финансијске имовине узрокованим наведеним помјерањима криве приноса за +/- 1 б.п. (+/- 0,01%).

6.2.3. Ризик цијене злата

Ризику цијене злата је изложено монетарно злато које је дио девизних резерви Централне банке. Ризик цијене злата дефинише се као ризик промјене вриједности финансијске имовине услед промјене цијене злата на финансијским тржиштима. Цијена злата на финансијским тржиштима изражава се у EUR по финој унци (EUR/oz), а за потребе финансијског извјештавања, тржишна цијена монетарног злата у портфељу девизних резерви Централне банке изражава се у КМ еквивалентима по финој унци (КМ/oz).

Ризиком цијене злата се управља прописивањем максималне количине монетарног злата у портфељу девизних резерви Централне банке, како промјене цијене злата не би имале исувише висок утицај на покривеност монетарне пасиве Централне банке нето девизним резервама.

На дан 31. децембар 2025. године, укупна количина монетарног злата у имовини Централне банке износи 112.000 финих унци (31. децембар 2024. године: 112.000 финих унци). Током 2025. године, тржишна цијена злата је, због комбинованог утицаја геополитичке нестабилности, слабљења USD, стимулативне монетарне политике водећих свјетских централних банака, појачане куповине злата од стране централних банака и растуће потражње инвеститора, порасла за 44,93%, односно на ниво 7.184,05 КМ/oz на дан 31. децембар 2025. године, са нивоа 4.956,76 КМ/oz колико је износила на дан 31. децембар 2024. године.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.3. Ризик цијене злата (наставак)

Анализа осјетљивости базирана на сценаријима предефинисаних промјена тржишне цијене злата

У сврху квантификације ефеката изложености девизних резерви ризику цијене злата, као допуну VaR анализе, користи се стрес тест (анализа осјетљивости) који предвиђа могући ефекат промјене тржишне цијене злата на финансијску имовину Централне банке.

За Централну банку је најважнији сценарио могући неочекивани пад цијене злата, тако да се израчунава утицај на финансијску имовину у случају пада цијене злата према претпостављеном сценарију (предефинисани проценти смањења тржишне цијене злата изражене у КМ еквивалентима/oz).

Анализа осјетљивости на ризик промјене цијене злата базирана на сценаријима предефинисаних промјена тржишних цијена злата у КМ/oz, изражених у процентима (%), показује који су ефекти промјене нивоа цијене злата на вриједност финансијске имовине банке на извјештајне датуме.

Ефекти промјене нивоа цијене злата представљају пад фер вриједности монетарног злата у имовини Централне банке за предефинисана смањења тржишне цијене злата за 1, 10, 20 или 50 процената. Ова анализа претпоставља да су количина злата у имовини Централне банке и све остале варијабле непромијењене на посматране датуме извјештавања.

Анализа осјетљивости - сценарији претпостављених процентуалних промјена тржишне цијене злата на дан 31. децембар 2025.

Промјена тржишне цијене злата (у КМ/oz)	+/- 1%	+/- 10 %	+/- 20%	+/- 50%
Промјена финансијске имовине (у хиљадама КМ)	8.046/(8.046)	80.461/(80.461)	160.923/(160.923)	402.307/(402.307)

Анализа осјетљивости - сценарији претпостављених процентуалних промјена тржишне цијене злата на дан 31. децембар 2024.

Промјена тржишне цијене злата (у КМ/oz)	+/- 1%	+/- 10 %	+/- 20%	+/- 50%
Промјена финансијске имовине (у хиљадама КМ)	5.552/(5.552)	55.516/(55.516)	111.031/(111.031)	277.578/(277.578)

У случају сценарија пораста тржишне цијене злата изражене у КМ еквивалентима по финој унци (КМ/oz) за 1%, финансијска имовина Централне банке би била повећана за 8.046 хиљада КМ на дан 31. децембар 2025. године (На дан 31. децембар 2024. године: 5.552 хиљаде КМ).

У случају сценарија пада тржишне цијене злата изражене у КМ еквивалентима по финој унци (КМ/oz) за 1%, финансијска имовина Централне банке би била смањена за 8.046 хиљада КМ на дан 31. децембар 2025. године (На дан 31. децембар 2024. године: 5.552 хиљаде КМ).

Ефекти на вриједност финансијске имовине у случају сценарија већих промјена цијене злата (+/- 10%, +/- 20%, или +/-50%) били би пропорционални ефектима промјене вриједности финансијске имовине узрокованим наведеним промјенама тржишне цијене злата изражене у КМ еквивалентима по финој унци (КМ/oz) за +/-1%.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.3. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности се односи на могуће потешкоће у брзој ликвидацији дијела имовине, што је могуће у ситуацији у којој су тржишни услови неповољни и такође и када дође до непожељног кретања цијена.

Ликвидност портфеља девизних резерви је обезбјеђена држањем довољног износа ликвидних инструмената у портфељу.

Под појмом ликвидне имовине дефинише се имовина чија конверзија у новчана средства подразумијева минималне трансакционе трошкове и чија је вриједност најближа тржишној вриједности.

С обзиром на обавезу гарантовања конвертибилности КМ, дневна ликвидност мора бити обезбијеђена рочном усклађеношћу девизних резерви Централне банке.

Оквир за ликвидност треба да усклади прогнозиране потенцијалне потребе за ликвидношћу са одговарајућим ликвидним инструментима. Ликвидност сваког појединачног финансијског инструмента подобног за инвестирање треба да буде размотрена на одговарајући начин прије него што се изврши инвестирање у тај инструмент.

Анализа рочности

Рочност финансијских обавеза Централне банке на датуме извјештавања приказана је у табелама у наставку на основу преосталог уговорног доспијећа од датума извјештавања.

Новчанице и кованице у оптицају су распоређене у период до три мјесеца.

31. децембар 2025. У хиљадама КМ	До 3	Од 3	Од 1	Преко одређеног 3 године	Без	Укупно
	мјесеца	до 12 мјесеци	до 3 године		доспијећа	
Новчанице и кованице у оптицају	8.538.481	-	-	-	-	8.538.481
Депозити банака	7.326.204	-	-	-	-	7.326.204
Депозити Владе и осталих јавних институција	689.339	-	-	-	-	689.339
Остале финансијске обавезе	4.989	184.420	-	-	-	189.409
УКУПНО ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	16.559.013	184.420	-	-	-	16.743.433

31. децембар 2024. У хиљадама КМ	До 3	Од 3	Од 1	Преко одређеног 3 године	Без	Укупно
	мјесеца	до 12 мјесеци	до 3 године		доспијећа	
Новчанице и кованице у оптицају	7.959.215	-	-	-	-	7.959.215
Депозити банака	7.455.395	-	-	-	-	7.455.395
Депозити Владе и осталих јавних институција	860.083	-	-	-	-	860.083
Остале финансијске обавезе	5.938	244.307	-	-	-	250.245
УКУПНО ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	16.280.631	244.307	-	-	-	16.524.938

Каматоносне компоненте девизних резерви, анализирани према њиховој преосталој уговореној рочности у односу на датуме извјештавања, су објављене у [напоменама 8, 10 и 12](#).

7. ГОТОВИНА У СТРАНИМ ВАЛУТАМА

Готовина у страним валутама представља средства девизних резерви која се држе у трезорима Централне банке. На датуме извјештавања, укупна готовина у страним валутама је деноминована у EUR валути и износи 557.531 хиљаду КМ (31. децембар 2024: 525.980 хиљада КМ).

За потребе извјештавања о новчаним токовима, готовина у страним валутама је укључена у новац и новчане еквиваленте ([напомена 33](#)).

8. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА

Депозити код иностраних банака представљају инвестирани дио средстава девизних резерви Централне банке која се држе на рачунима иностраних банака и међународних финансијских институција. Депозити код иностраних банака укључују депозите по виђењу и орочене депозите и држе се код иностраних банака земаља зоне евра и земаља ван зоне евра ([напомена 6.1.2](#)).

За потребе извјештавања о новчаним токовима, депозити у страној валути по виђењу и депозити у страној валути са роком доспијећа до три мјесеца или краће, од датума стицања, су укључени у новац и новчане еквиваленте. Наредна табела приказује анализу депозита код иностраних банака за потребе извјештавања о новчаним токовима:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Депозити по виђењу	544.809	1.547.796
Орочени депозити до 3 мјесеца или краће од датума стицања	4.383.527	3.575.469
Укупно	4.928.336	5.123.265
Умањење вриједности	(2.249)	(1.884)
Укључено у новац и новчане еквиваленте (напомена 33)	4.926.087	5.121.381
Орочени депозити преко 3 мјесеца од датума стицања	1.042.204	1.665.294
Умањење вриједности	(253)	(447)
Укупно	1.041.951	1.664.847
УКУПНО	5.968.038	6.786.228

8. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА (НАСТАВАК)

Наредна табела приказује стања орочених депозита и депозита по виђењу са аналитичким приказом по валути држања:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Орочени депозити:		
EUR	5.425.731	5.240.763
Умањење вриједности	(2.421)	(2.117)
Укупно	5.423.310	5.238.646
Депозити по виђењу:		
EUR	533.917	1.522.704
USD	7.166	17.087
GBP	1.957	2.112
CHF	1.769	5.893
	544.809	1.547.796
Умањење вриједности	(81)	(214)
Укупно	544.728	1.547.582
УКУПНО	5.968.038	6.786.228

Просјечне каматне стопе на орочене депозите деноминоване у EUR валути у 2025. години се крећу у распону од 1,92% до 3,03% годишње (2024: Просјечне каматне стопе на орочене депозите деноминоване у EUR валути су се кретале у распону од 2,21% до 4,03% годишње).

Просјечне каматне стопе на депозите по виђењу деноминоване у EUR валути у 2025. години се крећу у распону од 0,00% до 2,72% годишње (2024: Просјечне каматне стопе на депозите по виђењу деноминоване у EUR валути су се кретале у распону од 0,00% до 4,00% годишње).

Депозити код иностраних банака укључују нето обрачунату камату у износу од 8.415 хиљада КМ на дан 31. децембар 2025. године (31. децембар 2024. године: Укључивали су нето обрачунату камату у износу од 22.162 хиљаде КМ).

Просјечна стопа ефективног приноса на депозите код иностраних банака износи 2,29% за 2025. годину (2024: Просјечна стопа ефективног приноса је износила 3,73%).

Наредна табела приказује анализу орочених депозита код иностраних банака према преосталој уговореној рочности у односу на датуме извјештавања:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
До мјесец дана	3.357.805	3.625.697
Од једног до два мјесеца	775.787	514.532
Од два до три мјесеца	458.825	526.785
Од три до четири мјесеца	463.492	267.875
Од четири до дванаест мјесеци	369.822	305.874
Укупно	5.425.731	5.240.763
Умањење вриједности	(2.421)	(2.117)
УКУПНО	5.423.310	5.238.646

8. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА (НАСТАВАК)

Анализа депозита код иностраних банака према врсти финансијске институције у којој су средства инвестирана дата је сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Иностране комерцијалне банке		
Орочени депозити	2.637.177	1.906.111
Преконоћни депозити	1.389.617	1.493.276
Депозити по виђењу	17.162	14.213
	4.043.956	3.413.600
Иностране централне банке		
Орочени депозити	859.952	1.423.857
Преконоћни депозити	-	-
Депозити по виђењу	521.954	1.518.864
	1.381.906	2.942.721
Међународне финансијске институције		
Орочени депозити	538.985	417.519
Преконоћни депозити	-	-
Депозити по виђењу	5.693	14.719
	544.678	432.238
Укупно	5.970.540	6.788.559
Умањење вриједности (напомена 6.1.1.)	(2.502)	(2.331)
УКУПНО	5.968.038	6.786.228

Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за депозите код иностраних банака на датуме извјештавања је објављено у [напомени 6.1.2.](#)

8. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА (НАСТАВАК)

Депозити код иностраних банака, анализирани према земљи у којој су средства инвестирана, су приказани сљедећом табелом:

У хиљадама КМ		31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Швајцарска			
	Орочени депозити	2.801.599	2.472.067
	Депозити по виђењу	5.693	14.719
		2.807.292	2.486.786
Француска			
	Орочени депозити	1.388.019	1.405.081
	Депозити по виђењу	339	2.180
		1.388.358	1.407.261
Луксембург			
	Орочени депозити	623.321	779.388
	Депозити по виђењу	200	2.940
		623.521	782.328
Њемачка			
	Орочени депозити	58.681	117.388
	Депозити по виђењу	528.354	1.516.489
		587.035	1.633.877
Низоземска			
	Орочени депозити	474.223	-
	Депозити по виђењу	2.287	2.242
		476.510	2.242
Велика Британија			
	Орочени депозити	79.888	466.839
	Депозити по виђењу	-	-
		79.888	466.839
Белгија			
	Орочени депозити	-	-
	Депозити по виђењу	7.331	8.625
		7.331	8.625
САД			
	Орочени депозити	-	-
	Депозити по виђењу	605	601
		605	601
Укупно орочени депозити		5.425.731	5.240.763
Укупно депозити по виђењу		544.809	1.547.796
Умањење вриједности		(2.502)	(2.331)
УКУПНО		5.968.038	6.786.228

9. СПЕЦИЈАЛНА ПРАВА ВУЧЕЊА У ММФ-у

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Рачун специјалних права вучења у ММФ-у	6.317	4.742
Обрачуната камата	29	29
Укупно	6.346	4.771
Умањење вриједности	-	-
УКУПНО	6.346	4.771

Промјене по основу специјалних права вучења у ММФ-у у извјештајним периодима су приказане у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	2025.	2024.
На дан 1. јануар	4.771	2.073
Новчани приливи по рачуну специјалних права вучења	38.168	68.282
Новчани одливи	(36.194)	(65.830)
Приходи од камата по рачуну специјалних права вучења	213	240
Наплата обрачунате камате	(212)	(232)
Нето (губици) / добици од курсних разлика	(400)	238
На дан 31. децембар	6.346	4.771

За потребе извјештавања о новчаним токовима, специјална права вучења у ММФ-у су укључена у новац и новчане еквиваленте ([напомена 33](#)).

10. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит представљају средства девизних резерви Централне банке која су инвестирана у ликвидне државне владине обвезнице земаља зоне евра и земаља ван зоне евра. Портфељ ових дужничких инструмената се састоји од краткорочних и дугорочних обвезница влада са фиксном каматном стопом.

На датуме извјештавања, дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит су деноминирани у EUR и USD валути.

Структура улагања дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит је приказана сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Купонски дужнички инструменти	8.427.578	6.781.033
Обрачуната камата на купонске дужничке инструменте	78.554	64.195
	8.506.132	6.845.228
Дисконтни дужнички инструменти	1.306.742	1.807.948
Обрачунати (дисконт) на дисконтне дужничке инструменте	(12.968)	(13.363)
	1.293.774	1.794.585
УКУПНО	9.799.906	8.639.813

10. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ (НАСТАВАК)

Наредна табела приказује структуру портфеља дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит у зависности од тога да ли средствима девизних резерви управља Централна банка или су повјерена спољном портфељ менаџеру на управљање:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Дужнички инструменти којима управља Централна банка	9.218.955	8.062.986
Дужнички инструменти повјерени на управљање спољном портфељ менаџеру	580.951	576.827
УКУПНО	9.799.906	8.639.813

Наредна табела приказује стања дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит са аналитичким приказом по валути држања:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит:		
EUR	9.718.233	8.553.500
USD	81.673	86.313
УКУПНО	9.799.906	8.639.813

На датум извјештавања, дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит којима управља спољни портфељ менаџер износе 580.951 хиљаду КМ, од чега се 499.278 хиљада КМ држи у EUR валути, а 81.673 хиљаде КМ у USD валути (31. децембар 2024. године: Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит повјерени на управљање спољном портфељ менаџеру износили су 576.827 хиљада КМ, од чега се 490.514 хиљада КМ држало у EUR валути, а 86.313 хиљада КМ у USD валути).

На дан 31. децембар 2025. године резервације за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте, признате у осталој свеобухватној добити, износе 2.635 хиљада КМ (31. децембар 2024. године: 2.514 хиљада КМ). Током 2025. године, нето повећања по основу резервација за очекиване кредитне губитке, призната у добит или губитак, износе 270 хиљада КМ (2024: Нето повећања 1.647 хиљада КМ). За више информација погледати [напомене 6.1.1](#) и [26](#).

Просјечна стопа ефективног приноса на дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит износи 2,60% за 2025. годину (2024: Просјечна стопа ефективног приноса је износила 2,79%).

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, анализирани према земљи у коју су средства инвестирана, су приказани сљедећом табелом:

	31. децембар 2025.		31. децембар 2024.	
	У хиљадама КМ	%	У хиљадама КМ	%
Њемачка	1.591.954	16,24	1.422.155	16,46
Француска	1.454.919	14,85	1.977.683	22,89
Белгија	1.434.952	14,64	800.471	9,26
Аустрија	1.321.186	13,48	916.221	10,60
Низоземска	1.194.141	12,19	905.753	10,48
Финска	1.133.353	11,56	828.286	9,59
Италија	743.624	7,59	642.395	7,44
Шпанија	615.407	6,28	781.479	9,05
Словачка	113.858	1,16	131.506	1,52
САД	81.674	0,83	86.313	1,00
Луксембург	58.093	0,60	86.087	1,00
Ирска	56.745	0,58	61.464	0,71
УКУПНО	9.799.906	100,00	8.639.813	100,00

10. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ (НАСТАВАК)

Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит на датуме извјештавања је објављено у [напомени 6.1.2.](#)

Промјене по основу дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит током извјештајних периода су приказане у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	2025.	2024.
На дан 1. јануар	8.639.813	6.150.130
Куповине током године	7.706.675	7.004.418
Продаје током године	(558.015)	(290.228)
Приходи од камата признати током године (напомена 22)	238.506	221.908
Доспијећа дужничких инструмената	(6.054.903)	(4.417.956)
Доспијећа купона	(138.093)	(78.788)
Нето нерелизована промјена фер вриједности током године	(23.533)	44.159
Нето (губици) / добици од курсних разлика	(10.553)	6.162
Трансакциони трошкови	9	8
На дан 31. децембар	9.799.906	8.639.813

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, анализирани по њиховом преосталом уговореном доспијећу у односу на датуме извјештавања, су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
До три мјесеца	775.304	1.604.277
Од три до дванаест мјесеци	2.809.481	2.595.687
Од једне до три године	4.063.454	3.111.784
Преко три године	2.151.667	1.328.065
УКУПНО	9.799.906	8.639.813

11. МОНЕТАРНО ЗЛАТО

Монетарно злато је деноминовано у EUR валути. На датуме извјештавања, вриједности улазних података за израчун фер вриједности монетарног злата су дате у сљедећој табели:

На дан	Количина финих унци	Цијена једне fine унце у КМ еквиваленту (КМ/oz)	Фер вриједност монетарног злата на дан у хиљадама КМ
31. децембар 2025.	112.000	7.184,05	804.614
31. децембар 2024.	112.000	4.956,76	555.157

11. МОНЕТАРНО ЗЛАТО (НАСТАВАК)

Промјене по основу монетарног злата у извјештајним периодима су дате у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	2025.	2024.
На дан 1. јануар	555.157	175.459
Нето нерезализована промјена у фер вриједности током године	249.457	66.765
Куповине током године	-	312.933
На дан 31. децембар	804.614	555.157

12. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО АМОРТИЗОВАНОМ ТРОШКУ

Дужнички инструменти по амортизованом трошку представљају средства девизних резерви Централне банке која су инвестирана у ликвидне државне владине обвезнице земаља зоне евра са намјером држања до њиховог доспијећа. На датуме извјештавања, овај портфељ се састоји од краткорочних и дугорочних купонских обвезница влада са фиксном каматном стопом. Дужнички инструменти по амортизованом трошку су деноминирани у EUR валути.

Структура улагања дужничких инструмената по амортизованом трошку је приказана сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Купонски дужнички инструменти	1.075.221	1.126.811
Обрачуната камата на купонске дужничке инструменте	2.247	2.470
Укупно	1.077.468	1.129.281
Умањење вриједности	(357)	(380)
УКУПНО	1.077.111	1.128.901

Просјечна стопа ефективног приноса на дужничке инструменте по амортизованом трошку износи 0,95% за 2025. годину (2024. година: 1,01%).

Дужнички инструменти по амортизованом трошку, анализирани према земљи у коју су средства инвестирана, су приказани сљедећом табелом:

	31. децембар 2025.		31. децембар 2024.	
	У хиљадама КМ	%	У хиљадама КМ	%
Француска	225.471	20,92	223.587	19,80
Шпанија	193.437	17,95	192.408	17,04
Аустрија	192.183	17,84	191.421	16,95
Италија	97.224	9,02	96.258	8,52
Финска	94.252	8,75	93.642	8,29
Белгија	93.306	8,66	92.556	8,20
Низоземска	56.869	5,28	56.288	4,98
Ирска	55.870	5,19	55.400	4,91
Словачка	41.027	3,81	41.279	3,66
Луксембург	27.829	2,58	27.549	2,43
Њемачка	-	-	58.893	5,22
Укупно	1.077.468	100,00	1.129.281	100,00
Умањење вриједности	(357)		(380)	
УКУПНО	1.077.111		1.128.901	

12. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО АМОРТИЗОВАНОМ ТРОШКУ (НАСТАВАК)

Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за дужничке инструменте по амортизованом трошку на датуме извјештавања је објављено у [напомени 6.1.2.](#)

Промјене по основу дужничких инструмената по амортизованом трошку током извјештајних периода су приказане у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	2025.	2024.
На дан 1. јануар	1.128.901	1.180.421
Приходи од камата признати током године (напомена 22)	10.552	11.858
Доспијећа дужничких инструмената	(59.261)	(59.100)
Доспијећа купона	(3.104)	(4.117)
Нето повећање / умањење вриједности током године	23	(161)
На дан 31. децембар	1.077.111	1.128.901

Дужнички инструменти по амортизованом трошку, анализирани по њиховом преосталом уговореном доспијећу у односу на датуме извјештавања, су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
До три мјесеца	-	-
Од три до дванаест мјесеци	97.224	58.893
Од једне до три године	135.930	231.308
Преко три године	844.314	839.080
Укупно	1.077.468	1.129.281
Умањење вриједности	(357)	(380)
УКУПНО	1.077.111	1.128.901

13. ОСТАЛА ИМОВИНА

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Потраживања од резидентних банака	2.833	2.596
Потраживања од службеника по основу мањка готовог новца	601	601
Жиро рачуни (напомена 33)	487	1.081
Остала разна финансијска имовина	425	450
Укупно	4.346	4.728
Умањење вриједности	(607)	(607)
Укупно остала финансијска имовина	3.739	4.121
Унапријед плаћени трошкови за производњу новчаница и кованица	11.774	10.902
Нумизматичке збирке	2.325	1.468
Унапријед плаћени трошкови за административно пословање	1.168	1.742
Остала разна нефинансијска имовина	223	228
Укупно остала нефинансијска имовина	15.490	14.340
УКУПНО	19.229	18.461

13. ОСТАЛА ИМОВИНА (НАСТАВАК)

Како је објављено у [напомени 3.9](#), унапријед плаћени трошкови за производњу новчаница и кованица се почетно признају као одгођени трошкови и накнадно се амортизују признавањем трошкова током периода од пет година. За више информација погледати [напомену 30](#).

14. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА

У хиљадама КМ					Некретнине	
	Земљиште и зграде	Опрема и намјештај	Возила	Остало	Имовина у припреми	и опрема укупно
Набавна вриједност						
На дан 1. јануар 2024.	49.674	26.844	1.224	1.072	149	78.963
Набавке	-	-	-	-	3.417	3.417
Пренос на употребу	-	3.049	265	115	(3.429)	-
Враћено на употребу	-	7	-	-	-	7
Отписи и отуђења	-	(1.160)	-	(1)	-	(1.161)
На дан 31. децембар 2024.	49.674	28.740	1.489	1.186	137	81.226
Набавке	-	-	-	-	2.126	2.126
Пренос на употребу	-	1.080	304	45	(1.429)	-
Отписи и отуђења	-	(1.323)	(58)	(39)	-	(1.420)
На дан 31. децембар 2025.	49.674	28.497	1.735	1.192	834	81.932
Акумулирана амортизација						
На дан 1. јануар 2024.	8.293	21.203	1.221	936	-	31.653
Трошак амортизације	580	1.668	6	24	-	2.278
Враћено у употребу	-	4	-	-	-	4
Отписи и отуђења	-	(1.159)	-	(1)	-	(1.160)
На дан 31. децембар 2024.	8.873	21.716	1.227	959	-	32.775
Трошак амортизације	1.394	2.393	64	64	-	3.915
Отписи и отуђења	-	(1.308)	(58)	(39)	-	(1.405)
На дан 31. децембар 2025.	10.267	22.801	1.233	984	-	35.285
Нето књиговодствена вриједност						
На дан 1. јануар 2025.	40.801	7.024	262	227	137	48.451
На дан 31. децембар 2025.	39.407	5.696	502	208	834	46.647

Централна банка је купила земљиште на основу уговора са Општином Центар за изградњу пословне зграде Главне јединице Сарајево. Општина Центар је накнадно донијела рјешење о одбијању издавања урбанистичке сагласности које је постало коначно рјешењем надлежног кантоналног Министарства након провођења другостепеног правног поступка.

На датум извјештавања, Централна банка води један судски поступак који се односи на раскид уговора о куповини земљишта са Општином Центар и накнаду штете (31. децембар 2024. године: Два судска поступка, од којих се један односио на раскид уговора о куповини земљишта са Општином Центар и накнаду штете, а други на поништење рјешења надлежног кантоналног Министарства). Током 2025. године, у судском поступку који се односи на поништење рјешења надлежног кантоналног Министарства по питању издавања урбанистичке сагласности, Кантонални суд у Сарајеву донио је пресуду којом је уважио жалбу Централне банке. Овом пресудом је поништено првостепено и другостепено рјешење и предмет је враћен Општини Центар на поновно одлучивање. Централна банка је законски власник земљишта и нема неизвршених уговорних обавеза према Општини Центар као продавцу земљишта.

Изузев наведеног, Централна банка није имала никаквих других терећења по основу својих некретнина и опреме на датуме извјештавања.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз финансијске извјештаје за годину која је завршила 31. децембра 2025.

15. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

У хиљадама КМ	Софтвери и остала нематеријална имовина	Нематеријална имовина у припреми	Нематеријална имовина укупно
Набавна вриједност			
На дан 1. јануар 2024.	16.053	-	16.053
Набавке	-	389	389
Пренос на употребу	307	(307)	-
На дан 31. децембар 2024.	16.360	82	16.442
Набавке	-	13	13
Пренос на употребу	94	(94)	-
На дан 31. децембар 2025.	16.454	1	16.455
Акумулирана амортизација			
На дан 1. јануар 2024.	15.189	-	15.189
Трошак амортизације	341	-	341
На дан 31. децембар 2024.	15.530	-	15.530
Трошак амортизације	356	-	356
На дан 31. децембар 2025.	15.886	-	15.886
Нето књиговодствена вриједност			
На дан 1. јануар 2025.	830	82	912
На дан 31. децембар 2025.	568	1	569

16. ОСТАЛА УЛАГАЊА

Структура осталих улагања је сљедећа:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
<i>Власнички инструменти</i>		
Акције BIS-а	27.803	27.803
Акције SWIFT-а	10	10
УКУПНО	27.813	27.813

BIS банка је специјализована међународна финансијска институција у власништву и под управом 63 централне банке широм свијета чија је основна улога да подстиче сарадњу међу централним банкама, тежи да обезбиди монетарну и финансијску стабилност и посредује у финансијским трансакцијама између централних банака. Акције BIS банке су искључиво у власништву централних банака и монетарних власти.

SWIFT је међународно удружење у власништву финансијских институција које су његови чланови.

Акцијама BIS-а и SWIFT-а се не тргује.

16. ОСТАЛА УЛАГАЊА (НАСТАВАК)

Централна банка посједује 1.060 обичних акција BIS банке по номиналној вриједности од 5.000 SDR по акцији, плаћених у износу од 25% њихове номиналне вриједности од стране бивше Југославије. У складу са Статутом BIS-а, преосталих 75% номиналне вриједности акција се уплаћује од стране Централне банке по позиву BIS-а. Централна банка има право на дивиденду по основу ових акција ([напомена 27](#)).

Акције SWIFT-а се састоје од двије обичне акције и њихова укупна вриједност је 10 хиљада КМ.

Акције BIS-а и SWIFT-а представљају некотиране власничке инструменте чија се фер вриједност не може поуздано утврдити и стога се евидентирају по трошку стицања.

17. НОВЧАНИЦЕ И КОВАНИЦЕ У ОПТИЦАЈУ

Промјене по основу новчаница и кованица у оптицају током извјештајних периода су приказане у сљедећој табели:

У хиљадама КМ

	2025.	2024.
На дан 1. јануар	7.959.215	7.565.108
Нето пораст вриједности новчаница и кованица у оптицају током године	579.266	394.107
На дан 31. децембар	8.538.481	7.959.215

Апоенска структура и количина новчаница и кованица у оптицају је приказана у сљедећој табели:

	Апоен	31. децембар 2025.		31. децембар 2024.	
		Комада	Вриједност у хиљадама КМ	Комада	Вриједност у хиљадама КМ
Кованице	0,05	115.395.314	5.770	109.898.527	5.495
Кованице	0,10	158.996.561	15.900	149.895.239	14.990
Кованице	0,20	117.827.165	23.565	109.885.948	21.977
Кованице	0,50	57.624.981	28.812	53.734.646	26.867
Кованице	1	84.406.234	84.406	79.209.267	79.209
Кованице	2	26.012.572	52.025	23.915.604	47.831
Кованице	5	19.377.073	96.885	17.972.643	89.863
Укупно кованице			307.363		286.232
Новчанице	10	17.460.266	174.603	16.767.446	167.674
Новчанице	20	14.273.617	285.472	13.284.351	265.687
Новчанице	50	28.345.479	1.417.274	27.517.579	1.375.879
Новчанице	100	54.732.599	5.473.260	49.493.662	4.949.366
Новчанице	200	4.402.539	880.509	4.571.881	914.377
Укупно новчанице			8.231.118		7.672.983
УКУПНО			8.538.481		7.959.215

18. ДЕПОЗИТИ БАНАКА

Структура депозита банака приказана је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Депозити резидентних банака		
<i>КМ</i>	7.185.096	6.830.771
<i>EUR</i>	140.447	623.510
	7.325.543	7.454.281
Рачуни резерви организационих јединица Централне банке	487	1.081
Посебни депозити резидентних банака – блокирана средства	174	33
УКУПНО	7.326.204	7.455.395

Депозити резидентних банака служе за испуњавање политике обавезне резерве Централне банке, за поравнање платних трансакција између резидентних банака међусобно, као и за трансакције резидентних банака са Централном банком. На дан 31. децембар 2025. године укупан износ депозита резидентних банака од 7.325.543 хиљаде КМ представља депозите 22 резидентне банке (31. децембар 2024. године: Износ од 7.454.281 хиљаде КМ је представљао депозите 22 резидентне банке).

Депозити резидентних банака укључују обрачунату накнаду по основу политике обавезне резерве у износу од 1.432 хиљаде КМ на дан 31. децембар 2025. године (31. децембар 2024. године: Укључивали су обрачунату накнаду у износу од 1.286 хиљада КМ).

Резидентне банке издвајају и одржавају обавезну резерву у КМ и EUR валути, на рачунима резерви у КМ и у EUR валути. Обавезна резерва се обрачунава као обавезна резерва у КМ на основицу у домаћој валути и обавезна резерва у EUR на девизну основицу примјењујући јединствену стопу од 10% по свим основицама. Одржавање обавезне резерве у EUR се врши издвајањем износа од 5% вриједности обрачунате обавезне резерве у EUR валути на рачуну резерви у EUR, док се износ од 95% обрачунате обавезне резерве у EUR издваја и одржава у КМ протувриједности на рачуну резерви у КМ.

Износи изнад обавезне резерве су депозити резидентних банака које оне држе на својим рачунима резерви. Више информација о примијењеним стопама накнада по основу инструмента обавезне резерве Централне банке у извјештајним периодима је објављено у [напомени 22](#).

19. ДЕПОЗИТИ ВЛАДЕ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ИНСТИТУЦИЈА

Структура депозита Владе и осталих јавних институција приказана је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Буџетски депозити институција БиХ	603.210	756.999
Депозити осталих домаћих влада и владиних институција	65.589	87.770
Депозити осталих јавних институција	20.521	15.295
Депозитни рачуни по трансакцијама ММФ-а	19	19
УКУПНО	689.339	860.083

20. РЕЗЕРВИСАЊА

Промјене у резервисањима су приказане у сљедећим табелама:

У хиљадама КМ	2025.						Укупно
	Судски спорови	Животно осигурање	Отпремнине запосленим	Јубиларне награде	Неискориштени годишњи одмор		
На дан 1. јануар	1.654	8.060	1.949	802	654	13.119	
Отпуштања резервисања	(1.615)	-	(19)	-	-	(1.634)	
Нето повећања у резервисањима	-	6.210	168	559	726	7.663	
Укупно признато у добит или губитак	(1.615)	6.210	149	559	726	6.029	
Плаћени износи	-	-	(206)	(94)	(654)	(954)	
На дан 31. децембар	39	14.270	1.892	1.267	726	18.194	

У хиљадама КМ	2024.						Укупно
	Судски спорови	Животно осигурање	Отпремнине запосленим	Јубиларне награде	Неискориштени годишњи одмор		
На дан 1. јануар	300	-	1.419	306	-	2.025	
Отпуштања резервисања	-	-	(18)	-	-	(18)	
Нето повећања у резервисањима	1.400	8.060	661	543	654	11.318	
Укупно признато у добит или губитак	1.400	8.060	643	543	654	11.300	
Плаћени износи	(46)	-	(113)	(47)	-	(206)	
На дан 31. децембар	1.654	8.060	1.949	802	654	13.119	

Резервисања по основу примања запослених

Израду актуарских обрачуна за формирање резервисања по основу примања запослених је извршио овлаштени актуар и оне обухватају резервисања са животно осигурање, отпремнине запосленим, јубиларне награде и неискориштени годишњи одмор. За обрачун резервисања по основу МРС-а 19 кориштена је дисконтна стопа од 3% у 2025. години (2024: 3%).

Судски спорови

Централна банка се појављује као тужена страна у неколико судских процеса који произлазе из њеног пословања. Централна банка је извршила отпуштање резервисања у износу од 1.615 хиљада КМ по основу добијених судских спорова у 2025. години (2024: Централна банка је извршила повећање резервисања у износу од 1.400 хиљада КМ).

Преузете обавезе

На датуме извјештавања, Централна банка нема уговорених обавеза које нису признате.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз финансијске извјештаје за годину која је завршила 31. децембра 2025.

21. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

Структура осталих обавеза дата је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Обавезе за расподјелу дијела добити у буџет БиХ (напомена 31)	184.420	244.307
ММФ-ови рачуни број 1 и 2 (напомена 36)	2.106	2.271
Добављачи	1.502	2.471
Обрачунате, а нефактурисане обавезе	1.199	937
Депозити Свјетске банке	100	191
Остале разне финансијске обавезе	82	68
Укупно остале финансијске обавезе	189.409	250.245
Нефинансијске обавезе по разним основама	173	205
Наплаћени и одложени приходи	40	42
Укупно остале нефинансијске обавезе	213	247
УКУПНО	189.622	250.492

У 2025. години Централна банка је извршила трансфер дијела нето добити за 2024. годину у износу од 244.307 хиљада КМ на рачун институције задужене за буџет Босне и Херцеговине.

22. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра 2025.	31. децембра 2024.
Каматни приходи по основу:		
Дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (напомена 10)	238.506	221.908
Депозита код иностраних банака (напомена 8)	115.044	227.173
Дужничких инструмената по амортизованом трошку (напомена 12)	10.552	11.858
Специјалних права вучења у ММФ-у	213	240
Укупно	364.315	461.179
Каматни расходи по основу:		
Депозита резидентних банака	(15.983)	(14.557)
Ефеката негативних каматних стопа на депозите код иностраних банака	(8)	-
Укупно	(15.991)	(14.557)
Нето каматни приходи	348.324	446.622

22. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ (НАСТАВАК)

Укупни каматни и сродни приходи и расходи по класама каматносноних финансијских инструмента су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2025.	2024.
1. Финансијска имовина по амортизованом трошку		
<i>Каматни приходи по основу:</i>		
Депозита код иностраних банака	115.044	227.173
Дужничких инструмената по амортизованом трошку	10.552	11.858
Специјалних права вучења у ММФ-у	213	240
	125.809	239.271
<i>Каматни расходи по основу:</i>		
Ефеката негативних каматних стопа за депозите код иностраних банака	(8)	-
	(8)	-
Укупно	125.801	239.271
2. Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		
Каматни приходи	238.506	221.908
Укупно	238.506	221.908
3. Финансијске обавезе по амортизованом трошку		
Каматни расходи по основу депозита резидентних банака	(15.983)	(14.557)
Укупно	(15.983)	(14.557)
Нето каматни приходи	348.324	446.622

Основицу за обрачун расхода од камата на депозите резидентних банака генерише укупан износ депозита резидентних банака на рачунима резерви током десетодневног обрачунског периода, који се састоји од износа средстава обавезних резерви и износа средстава изнад обавезних резерви.

Централна банка обрачунава и исплаћује накнаду резидентним банкама по утврђеним стопама накнада на средства обавезних резерви у КМ односно на средства обавезних резерви у EUR валути. Централна банка примјењује нулту стопу накнаде на средства изнад обавезних резерви резидентних банака независно од валутног издвајања и одржавања обавезних резерви.

Током извјештајних периода стопе накнада Централне банке износе:

Основица за обрачун накнаде	Стопа накнаде Централне банке
Средства обавезне резерве	
Обавезна резерва у КМ на основицу у домаћој валути	0,50%
Обавезна резерва у EUR на девизну основицу	0,30%
Средства изнад обавезне резерве	0,00%

22. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ (НАСТАВАК)

Каматни расходи по основу депозита резидентних банака укључују расходе по основу средстава обавезних резерви у износу од 15.983 хиљаде КМ за 2025. годину (2024. година: Каматни расходи по основу депозита резидентних банака су укључивали расходе по основу средстава обавезних резерви у износу од 14.557 хиљада КМ).

Више информација везано за политику обавезне резерве Централне банке објављено је у [напомени 18](#).

Наредна табела приказује износе каматних прихода на депозите код иностраних банака са аналитичким приказом припадајућих износа у зависности од типа орочења:

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2025.	2024.
Каматни приходи		
Орочени депозити	112.546	189.430
Депозити по виђењу	2.498	37.743
Укупно	115.044	227.173

23. НЕТО ПРИХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2025.	2024.
Приходи од накнада и провизија по основу:		
Услуга за резидентне банке	23.167	21.589
Услуга за Владу и друге небанкарске комитенте	1.573	1.584
Укупно	24.740	23.173
Расходи од накнада и провизија по основу:		
Чувања и осталих расхода за дужничке инструменте	(1.850)	(935)
Трансакција са банкама у иностранству	(38)	(31)
Осталих расхода од накнада и провизија	(17)	(4)
Укупно	(1.905)	(970)
Нето приходи од накнада и провизија	22.835	22.203

Централна банка обрачунава приходе од накнада и провизија према утврђеним тарифама за своје услуге ([напомена 3.9](#)). Приходи од накнада и провизија за резидентне банке се доминантно генеришу по основу трансакција у систему бруто поравнања у реалном времену и у жиро клиринг систему. Више информација о функционисању платних система је објављено у [напомени 37](#).

Расходи од накнада и провизија укључују и трошкове по основу сарадње Централне банке са Свјетском банком у оквиру RAMP програма у износу од 1.091 хиљаде КМ за 2025. годину (2024: 267 хиљада КМ).

24. НЕТО РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ / (ГУБИЦИ) ОД ПРОДАЈЕ ДУЖНИЧКИХ ИНСТРУМЕНАТА ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ

За годину која је
завршила
31. децембра

У хиљадама КМ	2025.	2024.
Реализовани добити	1.670	37
Реализовани губити	(310)	(6.056)
УКУПНО	1.360	(6.019)

Одговарајући износи реализованих добитака по основу отпуштања резервација за очекиване кредитне губитке за продате дужничке инструменте су приказани у [напомени 6.1.1.](#)

25. НЕТО (ГУБИЦИ) / ДОБИЦИ ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА

За годину која је
завршила
31. децембра

У хиљадама КМ	2025.	2024.
Добити од курсних разлика	4.790	8.754
Губити од курсних разлика	(16.282)	(1.960)
УКУПНО	(11.492)	6.794

У текућим периодима извјештавања, приказани износи курсних разлика претежно су резултат промјена курсних разлика по основу средстава девизних резерви Централне банке у USD валути, а која су највећим дијелом повјерена на управљање спољном портфељ менаџеру. У 2025. години USD валута је претежно депрецирала у односу на КМ (2024: USD валута је претежно апрецирала у односу на КМ).

Наредна табела даје аналитички приказ курсних разлика за потребе распоdjеле годишње нето добити Централне банке:

За годину која је
завршила
31. децембра

У хиљадама КМ	2025.	2024.
Нереализовани добити од курсних разлика	4.435	6.378
Нереализовани (губити) од курсних разлика	(16.247)	(1.750)
Нето нереализовани (губити) / добити од курсних разлика	(11.812)	4.628
Реализовани добити од курсних разлика	355	2.376
Реализовани (губити) од курсних разлика	(35)	(210)
Нето реализовани добити од курсних разлика	320	2.166
УКУПНО	(11.492)	6.794

Више информација о утврђивању оваквог приказа је објављено у [напомени 2.4.1.](#), [напомени 2.4.2.](#) и [напомени 31.](#)

26. НЕТО УМАЊЕЊА ВРИЈЕДНОСТИ НА ФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2025.	2024.
Нето (повећања) по основу умањења вриједности на депозите код иностраних банака	(171)	(674)
Нето (повећања) / отпуштања по основу умањења вриједности на специјална права вучења у ММФ-у	-	-
Нето (повећања) по основу резервација за очекиване кредитне губитке на дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	(270)	(1.647)
Нето отпуштања / (повећања) по основу умањења вриједности на дужничке инструменте по амортизованом трошку	23	(161)
Нето (повећања) / отпуштања по основу умањења вриједности на осталу финансијску имовину	-	-
УКУПНО	(418)	(2.482)

Више информација о износима укупних добитака и губитака по основу отпуштања и повећања очекиваних кредитних губитака у извјештајним периодима је објављено у [напомени 6.1.1.](#)

27. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2025.	2024.
Приходи од отпуштања резервација по основу добијених судских спорова (напомена 20)	1.615	-
Приход од дивиденде по основу акција BIS -а (напомена 16)	920	940
Нето ефекти усклађивања вриједности нумизматичких збирки	885	289
Остали разни приходи	74	124
УКУПНО	3.494	1.353

Током 2025. године Централна банка је примила дивиденду по основу акција BIS -а у износу од 920 хиљада КМ (2024: 940 хиљада КМ).

28. ТРОШКОВИ ОСОБЉА

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2025.	2024.
Плате	15.856	15.666
Доприноси и друге накнаде на плате	8.676	8.729
Остала примања запослених	4.219	3.229
Доприноси и друге накнаде на остала примања запослених	1.139	732
Укупно	29.890	28.356
Нето повећања у резервисањима по основу МРС-а 19 (напомена 20)	7.644	9.900
УКУПНО	37.534	38.256

28. ТРОШКОВИ ОСОБЉА (НАСТАВАК)

Трошкови особља укључују 5.544 хиљаде КМ (2024: 5.378 хиљада КМ) обавезних доприноса за пензионо осигурање плаћених јавним заводима за пензионо осигурање у БиХ. Доприноси се рачунају као постотак бруто плате.

Остала примања запослених углавном чине трошкови по основу накнада за топли оброк, превоз и регрес.

Просјечан број запослених износи 361 за 2025. годину (2024: 357).

Више информација о претпоставкама које су кориштене у обрачуну резервисања по основу МРС-а 19 је објављено у [напомени 20](#).

29. АДМИНИСТРАТИВНИ И ОСТАЛИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2025.	2024.
Трошкови одржавања платних система	1.889	1.825
Режијски трошкови	1.282	1.017
Трошкови ИТ инфраструктуре	1.260	1.078
Трошкови приступа званичним сервисима	1.009	831
Трошкови одржавања дугорочне имовине	667	601
Остали административни и оперативни трошкови	3.451	4.372
УКУПНО	9.558	9.724

30. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ НОВЧАНИЦА И КОВАНИЦА

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2025.	2024.
Трошкови производње и дизајна новчаница	2.808	2.764
Трошкови производње и дизајна кованица	2.565	2.508
УКУПНО	5.373	5.272

31. РАСПОДЈЕЛА ГОДИШЊЕ НЕТО ДОБИТИ

Расподјела годишње нето добити Централне банке врши се у складу са Законом о Централној банци, при чему Централна банка примјењује законска правила распоdjеле годишње нето добити како је објављено у [напомени 2.4.2](#).

Наредна табела приказује износе нето добити за распоdjелу на коју се примјењују законска правила за распоdjелу у генералне резерве односно у буџет БиХ:

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2025.	2024.
Нето добит за годину	307.367	412.600
Нето нереализовани добици од курсних разлика (-)	-	(4.628)
НЕТО ДОБИТ ЗА РАСПОДЈЕЛУ	307.367	407.972

31. РАСПОДЈЕЛА ГОДИШЊЕ НЕТО ДОБИТИ (НАСТАВАК)

Како је објављено у [напомени 25](#), Централна банка је остварила нето нереализоване губитке од курсних разлика у износу од 11.812 хиљада КМ у 2025. години (2024: Нето нереализовани добици од курсних разлика у износу од 4.628 хиљада КМ). Нето добит за 2025. годину у износу од 307.367 хиљада КМ уједно представља и износ нето добити за расподјелу (2024: Нето добит за расподјелу је износила 407.972 хиљаде КМ, након одбијања износа нето нереализованих добитака од курсних разлика од укупне годишње нето добити и њиховог преноса на законски прописану резерву).

Одредбама Закона о Централној банци дефинисани су критеријуми расподјеле нето добити утврђене на овакав начин, по којима Централна банка усмјерава 60% нето добити за расподјелу на рачун институције задужене за буџет БиХ, а 40% нето добити у генералне резерве (задржану добит) Централне банке, уколико задовољи критеријум да однос почетног капитала и генералних резерви (задржане добити) буде једнак 5,000% укупног износа монетарне пасиве.

Наредна табела приказује поштовање овог критеријума прије расподјеле нето добити:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Монетарна пасива	16.554.024	16.274.693
Почетни капитал и генералне резерве (задржана добит)	976.606	812.941
ОДНОС ПРИЈЕ РАСПОДЈЕЛЕ	5,900%	4,995%

Однос почетног капитала и генералних резерви (задржане добити) у односу на монетарну пасиву, а прије расподјеле нето добити у 2025. години износи 5,900% чиме је задовољен законски прописан критеријум за расподјелу (2024: 4,955%). У 2024. години Централна банка је прво извршила расподјелу дијела нето добити у генералне резерве (задржану добит) ради испуњења законски прописаног критеријума што је приказано наредном табелом:

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	2025.	2024.
Прва расподјела добити у генералне резерве	-	794
Почетни капитал и генералне резерве након прве расподјеле	976.606	813.735
ОДНОС ПРИЈЕ РАСПОДЈЕЛЕ/НАКОН ПРВЕ РАСПОДЈЕЛЕ	5,900%	5,000%

Наредна табела приказује расподјелу нето добити, након испуњења законски прописаног критеријума:

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	2025.	2024.
Расподјела добити у буџет БиХ 60%	184.420	244.307
Расподјела добити у генералне резерве 40%	122.947	162.871
УКУПНО	307.367	407.178

31. РАСПОДЈЕЛА ГОДИШЊЕ НЕТО ДОБИТИ (НАСТАВАК)

Укупна распоdjела нето добити је приказана слjедећом табелом:

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2025.	2024.
Распоdjела добити у буџет БиХ	184.420	244.307
Распоdjела добити у генералне резерве (задржану добит)	122.947	163.665
Пренос нето нереализованих добитака у резерве за нереализоване курсне разлике	-	4.628
УКУПНО	307.367	412.600

Наредна табела приказује поштовање законски прописаног критеријума након распоdjеле годишње нето добити:

У хиљадама КМ	31. децембар	31. децембар
	2025.	2024.
Монетарна пасива	16.554.024	16.274.693
Почетни капитал и генералне резерве (задржана добит)	1.099.553	976.606
ОДНОС НАКОН РАСПОДЈЕЛЕ	6,642%	6,001%

32. КАПИТАЛ

Структура капитала је приказана у слjедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар	31. децембар
	2025.	2024.
Почетни капитал	25.000	25.000
Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте	20.731	45.354
Резерве фер вриједности за монетарно злато	389.752	140.295
Резерве за нереализоване курсне разлике	4.628	4.628
Остале резерве	31.300	31.300
Генералне резерве (задржана добит)	1.074.553	951.606
Укупно резерве	1.520.964	1.173.183
УКУПНО	1.545.964	1.198.183

Почетни капитал

Почетни капитал представља номинални капитал који је према Закону о Централној банци уплаћен 12. јуна 1998. године.

Резерве фер вриједности

Резерве фер вриједности се односе на:

- Резерве фер вриједности за дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит и представљају кумулативне нереализоване добитке и губитке који настају због промјена тржишне вриједности ових финансијских инструмената током њиховог држања. Резерве фер вриједности укључују и резервације за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит. Више информација о износима и промјенама на овим резервацијама је објављено у [напомени 6.1.1.](#)

32. КАПИТАЛ (НАСТАВАК)

- Резерве фер вриједности за монетарно злато и представљају кумулативне нереализоване добитке и губитке који настају због промјена тржишне вриједности монетарног злата током његовог држања.

Резерве за нереализоване курсне разлике

Резерве за нереализоване курсне разлике односе се на нето нереализоване добитке остварене по основу курсних разлика које су формиране у складу са Законом о Централној банци. Кориштење ових резерви је могуће искључиво у ситуацији прописаној Законом о Централној банци, како је објављено у [напомени 2.4.2.](#)

Остале резерве

Остале резерве се односе на:

- Резерве од донација у износу од 3.497 хиљада КМ по основу новчаних донација примљених од Савјета министара Босне и Херцеговине 12. јуна 1998. године. Статус ових резерви је регулисан Одлуком Управног одбора Централне банке уз одобрење Предсједништва Босне и Херцеговине. Право располагања резервама од донација је у надлежности Управног одбора Централне банке.
- Средства примљена у складу са Споразумом о сукцесији бивше Југославије у износу од 27.803 хиљаде КМ и односе се на акције BIS-а (погледати [напомену 16.](#))

Генералне резерве (задржана добит)

Генералне резерве (задржана добит) чини акумулирана недистрибуирана добит Централне банке од почетка њеног рада, 11. августа 1997. године. Статус генералних резерви (задржане добити) је у надлежности Управног одбора Централне банке. Генералне резерве (задржана добит) се примарно користе за алокацију годишње нето добити или покриће годишњег нето губитка Централне банке, како је прописано Законом о Централној банци.

На дан 31. децембар 2025. године дошло је до раста капитала у односу на дан 31. децембар 2024. године. Раст капитала примарно је остварен дијелом годишње нето добити која је распоређена у складу са Законом о Централној банци као и позитивним нето промјенама фер вриједности за монетарно злато.

33. НОВАЦ И НОВЧАНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

За потребе Извјештаја о новчаним токовима, новац и новчани еквиваленти се састоје од:

	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
У хиљадама КМ		
Депозити у страниој валути са роком доспијећа до три мјесеца или краће, од датума стицања (напомена 8)	4.383.527	3.575.469
Депозити у страниој валути по виђењу (напомена 8)	544.809	1.547.796
Готовина у страним валутама (напомена 7)	557.531	525.980
Специјална права вучења у ММФ-у (напомена 9)	6.346	4.771
Жиро рачуни (напомена 13)	487	1.081
Укупно	5.492.700	5.655.097
Умањење вриједности	(2.249)	(1.883)
УКУПНО	5.490.451	5.653.214

Промјене у очекиваним кредитним губицима на новац и новчане еквиваленте су дате у наставку:

	2025.	2024.
У хиљадама КМ		
На дан 1. јануар	1.883	1.486
Депозити у страниој валути са роком доспијећа до три мјесеца или краће, од датума стицања	499	320
Депозити у страниој валути по виђењу	(133)	77
На дан 31. децембар	2.249	1.883

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз финансијске извјештаје за годину која је завршила 31. децембра 2025.

34. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Централна банка у оквиру свог редовног пословања ступа у трансакције са повезаним лицима. Имајући у виду да је Централна банка основана актом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, а да је почетни капитал уплаћен у складу са Законом о Централној банци, трансакције које се одвијају у оквиру редовних операција Централне банке са државом и институцијама БиХ представљају трансакције са повезаним лицима. У складу са Законом о Централној банци, Централна банка дјелује као агент државе и других институција БиХ. Централна банка прима депозите од државе и других јавних агенција које је одредило Предсједништво БиХ и дјелује стриктно у име и по налогу депонента.

Трансакције са државом и институцијама БиХ приказане су у слиједећим табелама:

У хиљадама КМ

На дан

31. децембар 2025. године

	Министарство финансија и трезора БиХ	Управа за индиректно опорезивање БиХ	Агенција за осигурање депозита БиХ	Укупно
ИМОВИНА				
Остала имовина	41	2	-	43
УКУПНО	41	2	-	43

ОБАВЕЗЕ

Депозити депонената	517.295	97.412	37	614.744
Обавезе за расподјелу дијела добити у буџет БиХ	184.420	-	-	184.420
Остале обавезе	-	-	-	-
УКУПНО	701.715	97.412	37	799.164

У хиљадама КМ

На дан

31. децембар 2024. године

	Министарство финансија и трезора БиХ	Управа за индиректно опорезивање БиХ	Агенција за осигурање депозита БиХ	Укупно
ИМОВИНА				
Остала имовина	37	3	-	40
УКУПНО	37	3	-	40

ОБАВЕЗЕ

Депозити депонената	484.581	290.341	1.353	776.275
Обавезе за расподјелу дијела добити у буџет БиХ	244.307	-	-	244.307
Остале обавезе	-	9	-	9
УКУПНО	728.888	290.350	1.353	1.020.591

34. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (НАСТАВАК)

Остварени приходи са државом и институцијама БиХ су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2025.	2024.
Приходи од накнада и провизија		
Министарство финансија и трезора БиХ	100	98
Управа за индиректно опорезивање БиХ	29	43
Агенција за осигурање депозита БиХ	3	3
УКУПНО	132	144

У обављању функција банкара, депозитара и фискалног агента прописаних Законом о Централној банци, Централна банка такође води одговарајуће рачуноводствене евиденције и извршава трансакције за државу и институције БиХ који се воде у пословним књигама Централне банке ванбилансно. Више информација о овим ванбилансним евиденцијама приказано је у [напоменама 35](#) и [36](#).

Накнаде кључним члановима управљачке структуре

У складу са МРС-ом 24, повезаним лицима се сматрају чланови кључног руководства, блиски чланови породица чланова кључног руководства и друштва под контролом, заједничком контролом или значајним утицајем чланова кључног руководства и блиских чланова њихових породица.

Укупне накнаде члановима кључног руководства у 2025. години износе 1.449 хиљада КМ, од чега се 925 хиљада КМ односи на плате и остале накнаде, а 524 хиљаде КМ на порезе и доприносе (у 2024. години укупан износ од 1.504 хиљаде КМ односио се на плате и остале накнаде у износу од 940 хиљада КМ, а 564 хиљаде КМ на порезе и доприносе).

35. ВАНБИЛАНСНИ ДЕПОЗИТИ

Централна банка води одређене рачуне у страним валутама везане уз споразуме између влада БиХ и иностраних влада и финансијских организација и институција. Како ови рачуни нису нити имовина нити обавезе Централне банке, они нису укључени у извјештај о финансијском положају Централне банке.

Ванбилансни депозити садрже девизне рачуне влада и владиних институција БиХ и јавних агенција, за које Централна банка дјелује као агент, као и девизне рачуне резидентних банака.

Ванбилансни депозити се састоје од:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Депозити Савјета министара БиХ за буџет институција БиХ	323.021	316.379
Депозити Савјета министара БиХ за сервисирање спољног дуга БиХ	9.612	10.462
Остали депозити Савјета министара БиХ	307	392
Депозити Савјета министара БиХ на основу сукцесије	49	53
Укупно	332.989	327.286
Средства Агенције за осигурање депозита БиХ	1.720	2.042
Укупно	1.720	2.042
Буџетски депозити ентитетских влада-Федерација БиХ	-	1
Укупно	-	1
Депозитни рачуни резидентних банака	92.722	19.315
Укупно	92.722	19.315
УКУПНО	427.431	348.644

Министарство финансија и трезора БиХ је институција која дјелује у име Савјета министара БиХ и државе у управљању и координацији депозитима како је приказано у табели. На дан 31. децембар 2025. године ова средства укупно износе 332.989 хиљада КМ (2024: 327.286 хиљада КМ).

Инвестиције резидената везане за хартије од вриједности

Централна банка је омогућила Агенцији за осигурање депозита БиХ да инвестира у хартије од вриједности отварајући рачун (готовински рачун и рачун за чување хартија од вриједности) који гласи на Централну банку. Све трансакције на овом рачуну одвијају се између Агенције за осигурање депозита БиХ и њеног Asset Managera. Централна банка за наведени рачун не обрачунава камату.

36. ЧЛАНСТВО БИХ У ММФ-у

У складу са потписаним споразумима између БиХ и ММФ-а, Централна банка је одређена за фискалног агента и депозитара за чланство БиХ у ММФ-у. Улога Централне банке као фискалног агента је специфична због аранжмана валутног одбора. Обављајући функцију фискалног агента у складу са Законом о Централној банци и Законом о задуживању, дугу и гаранцијама Босне и Херцеговине, Централна банка ни на који начин није обавезна плаћати било који дуг БиХ нити јој се може приписати плаћање таквог дуга нити се њене девизне резерве на било који начин могу сматрати гаранцијом за плаћање таквог дуга. Централна банка дјелује у име Босне и Херцеговине у њеним односима са ММФ-ом, али нема никакву одговорност за средства и обавезе везане уз чланство.

36. ЧЛАНСТВО БИХ У ММФ-у (НАСТАВАК)

Централна банка држи рачун специјалних права вучења у ММФ-у, ММФ-ов рачун број 1 и ММФ-ов рачун број 2 у извјештају о финансијском положају. Централна банка такође обезбјеђује услуге чувања хартија од вриједности Босне и Херцеговине издатих за покриће чланства у ММФ-у и за реоткуп обавеза, а који су евидентирани у ванбилансној евиденцији.

Специјална права вучења у ММФ-у су средства по виђењу деноминована у SDR-у на рачуну отвореном код ММФ-а за Босну и Херцеговину. Централна банка држи специјална права вучења као дио своје функције управљања девизним резервама. Ова средства су каматоносна за Централну банку.

ММФ-ов рачун број 1 је рачун ММФ-а у Централној банци који се користи за трансакције са ММФ-ом везане за кориштење и отплату ММФ-ових кредита. ММФ-ов рачун број 2 је рачун ММФ-а у Централној банци који користи ММФ за рачуне и административне исплате у КМ на територији Босне и Херцеговине. Ови рачуни су дио обавеза Централне банке и исказани су у КМ.

Квота је специфична врста имовине која представља уплату за чланство БиХ у ММФ-у и која је деноминована у SDR-у. Квота представља гласачко право БиХ у ММФ-у, ограничене за приступ финансијским изворима ММФ-а и удио БиХ у алокацији SDR-а, која су обрачунска јединица ММФа.

Хартије од вриједности издаје Министарство финансија и трезора БиХ и оне се замјењују за КМ. Ове хартије од вриједности су уновчиве на захтјев ММФ-а.

Алокација SDR-а је такође каматоносна. Министарство финансија и трезора БиХ плаћа камату на алокацију специјалних права вучења.

Рачун хартија од вриједности, ММФ-ов рачун број 1 и ММФ-ов рачун број 2 предметом су валутног усклађивања увијек када се валута користи у финансијским трансакцијама између ММФ-а и БиХ. Најмање једном годишње, на крају ММФ-ове финансијске године (30. април), сва држања валута у ММФ-у се поново вреднују по важећем курсу SDR-а. Ова вриједносна прилагођавања укључена су у приказаним стањима рачуна.

Централна банка користи нето метод у приказивању финансијске позиције БиХ у ММФ-у, како је приказано наредном табелом:

У хиљадама КМ

	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Квота	603.460	650.858
Специјална права вучења у ММФ-у	6.346	4.771
УКУПНО ИМОВИНА	609.806	655.629
ММФ-ов рачун бр. 1	1.509	1.627
ММФ-ов рачун бр. 2	597	644
Хартије од вриједности	685.295	953.711
Алокација SDR	944.485	1.018.667
Обрачуната камата на алокацију SDR	4.304	5.663
Рачуни плативих трошкова	467	2.004
УКУПНО ОБАВЕЗЕ	1.636.657	1.982.316
НЕТО ПОЗИЦИЈА БиХ У ММФ-у	1.026.851	1.326.687

Квота БиХ у ММФ-у износи 265.200 хиљада SDR на датуме извјештавања. Квота не доноси камату.

37. ДОМАЋИ ПЛАТНИ СИСТЕМ И СИСТЕМ ЗА ПОРАВНАЊА

У складу са Законом о Централној банци, Централна банка је успоставила системе преко којих се обављају међубанкарска плаћања у КМ у БиХ.

Системи међубанкарског клиринга и поравнања су од јануара 2001. године организовани кроз два платна система чији је власник и којима управља Централна банка. То су: систем бруто поравнања у реалном времену („БПРВ“) и жироклиринг систем („ЖК“).

БПРВ систем је систем преко којег се врши поравнање платних налога у реалном времену, а преко рачуна за поравнање које учесници имају отворене код Централне банке. Учесници у систему су банке које имају одобрење за обављање послова платног промета и Централна банка. Поравнање се сматра коначним и неопозивим у тренутку када је рачун за поравнање банке налогодавца задужен, те за исти износ одобрен рачун за поравнање банке примаоца у БПРВ. Кроз систем се извршавају трансакције изнад 10 хиљада КМ, а за ниже износе је опционално кориштење. У току 2025. године је започео процес миграције система са MT FIN на МН формат порука, као дио свеобухватне модернизације платне инфраструктуре преко које се обављају међубанкарска плаћања у БиХ.

ЖК систем је систем међубанкарског клиринга (билатерални и мултилатерални) за трансакције у износу мањем или једнаком 10 хиљада КМ. Поравнање нето позиција учесника ЖК система се врши преко рачуна за поравнање у БПРВ, као и поравнање трансакција правних лица који су у функцији обрачунских агената као што су нпр. оператори картичног пословања. Учесници у систему су банке које имају одобрење за обављање послова платног промета, а које су учесници у систему БПРВ, као и Централна банка. Систем је усклађен са стандардом SEPA -е, тј. ISO 20022. Клиринг платних налога свих учесника ЖК система извршава се утврђивањем нето позиције сваког појединачног учесника као резултат обрачуна свих потраживања и дуговања учесника за сваки клириншки циклус.

У току 2025. године су отпочеле активности увођења TIPS Clone система за инстант плаћања. TIPS Clone је систем за инстант плаћања, на којем Централна банка интензивно ради заједно са Централном банком Италије. Циљ је да плаћања по принципу 24/7/365 постају свакодневница. TIPS Clone платформа технички је усклађена с TIPS платформом која се користи у Европској унији, чиме се стварају техничке претпоставке за потенцијалну будућу интеграцију платне инфраструктуре БиХ с платним системима Европске уније.

Наведене активности модернизације платне инфраструктуре имају за циљ додатно оснаживање отпорности платних система Централне банке, те наставак усклађивања с међународним стандардима.

Кредитни ризик

Сваки учесник платних система је дужан имати обезбијеђена средства на рачуну за поравнање прије поравнања платних налога у БПРВ.

У складу са улогом Централне банке, а како је дефинисано Законом о Централној банци, Централној банци није дозвољено кредитирати учеснике БПРВ и ЖК система с циљем обезбјеђивања ликвидности у систему на било који начин.

Оперативни ризик

У циљу минимизирања оперативног ризика несметаног функционисања платних система, издата су Оперативна правила за БПРВ и ЖК системе, као пратеће Одлуке које одређују минималне стандарде сигурности за функционисање система.

Важећи сигурносни циљеви, политике и процедуре имају сврху да обезбиједе сигурносне мјере и карактеристике. Системи и мреже функционишу у складу са успостављеним циљевима и политикама. Сигурносни циљеви и политике се периодично прегледају. Од сваког учесника се такође захтијева да посједује одређене сигурносне мјере и контроле за извршавање плаћања.

37. ДОМАЋИ ПЛАТНИ СИСТЕМ И СИСТЕМ ЗА ПОРАВНАЊА (НАСТАВАК)

Централна банка је дефинисала сљедеће процедуре за поравнања у случају непредвиђених ситуација:

- **Планови и мјере за непредвиђене ситуације:** у случају прекида у редовном функционисању платног система и система за поравнање или неког другог непредвиђеног догађаја, Централна банка је дефинисала мјере за непредвиђене ситуације како би обезбиједила континуитет у функционисању поузданих, исправних и законитих платних трансакција у платном систему и систему за поравнање.
- **Резервни систем на примарној локацији и ДР локација:** Централна банка је осим примарне локације за платне системе, на којој постоје редувантни системи (у случају пада једног, прелази се на други систем на примарној локацији), успоставила и функционалан ДР (Disaster Recovery) систем на локацији Главне банке Републике Српске Централне банке у Бањој Луци.

Надгледање и развој платних система

Централна банка примјењујући принципе и одговорности дефинисане „Принципима за инфраструктуру финансијског тржишта“ које је донио Одбор за платни систем и систем поравнања BIS -а (CPSS) и Међународна организација комисија за хартије од вриједности (IOSCO) врши константан мониторинг и периодичну процјену функционисања платних система у односу на усвојене принципе. Активностима процјене усклађености платних система, те мониторингом система се подстиче сигурност и ефикасност функционисања платних система и несметано обављање међубанкарског платног промета у БиХ, те на тај начин Централна банка директно потпомаже одржавање финансијске стабилности у БиХ.

Такође, Централна банка кроз развојну функцију платних система активно учествује у припремним и фазама имплементације које се односе на иновације у платним системима и анализира њихов утицај на економију БиХ, те утицај на циљеве јавне политике сигурних и ефикасних платних система.

38. ДОГАЂАЈИ ПОСЛИЈЕ ДАТУМА ИЗВЈЕШТАВАЊА

Гувернерка Централне банке, уз претходно одобрење Управног одбора, именовала је мр Томислава Иванковића за вицегувернера Централне банке на мандатни период од четири године, почевши од 1. јануара 2026. године.

Гувернерка Централне банке, уз претходно одобрење Управног одбора, именовала је мр Марка Видаковића за вицегувернера Централне банке на мандатни период од четири године, почевши од 20. марта 2026. године.

Након истека рока за предају ваноптицајних новчаница од стране резидентних банака односно на дан 20. јануар 2026. године, Централна банка је извршила обрачун ваноптицајних неповучених новчаница апоена 10, 20, 50 и 100 конвертибилних марака пуштених у оптицај у периоду од 1998. до 2009. године, а које су престале бити законско средство плаћања од 1. јануара 2025. године. По том основу је евидентиран приход по основу емисионе добити у износу од 85.233 хиљаде КМ. Ваноптицајне новчанице које се преузимају након овог рока, евидентирају се као трошак по основу корекције емисионе добити Централне банке.

Осим горе наведеног, у периоду између 31. децембра 2025. године и датума одобрења ових финансијских извјештаја није било догађаја који би захтијевали усклађивање или који су значајни, али не захтијевају усклађивање.